76.488/szám.

Magyarország összes földterületéről, bi-
tok- és termény-viszonyi tekintetben ki-
mutató – úgy szinte az ország területén
létező szőlőhegyek és Szőlős kertek kiterje-
dése, azok termési képessége, a termelék
minősége és átlagos értéke körül előálló
táblázatokból készült statistikai mun-
kálatból az academiai Könyvtár
számára 1. kötött

liszteles példány ezennel megküldetik.
Kelt Budán a magyar Királyi helytartó
tanácstól 1865-ki October hó 11-én

Lichy Károly

Strasserschrift

1.101
1865

Pauly Imre

A magyar tudományos academia Elnök-
ségnek

Érk. Nov. 2. 1865.

632/1865

76,488 Szám.

A' magy: Kir: helytartótanácstól

A'

magyar tudományos academia

Elnökségének

Pesten

hivatalosan

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Akadémiai Titoknok Ur!

A t. nagyon Akadémia által kiadás végett elfogadott és a Bírálók észrevételeinek tekintetbe vételével ujonan átdolgozott Hesiodot, ideább „Hesiod. Munkái"-t, azon tisztes tisztelettel küldöm meg, ha azt Tekintetes Urasságod a t. Társaságnak hódoló tiszteletem mellett benyujtani méltóztatnék.

Ha jelentéssel nem csalatkozom, a kövez alatti jegyzetek értelmezési kisérletei, bármily mérvben tünjenek fel, bővebb tárgyalásra s behatóbb tanulmányozásra méltónak fogunak találtatni azok által, kik felett döntőleg ítélni szándékozunak.

Az első dolgozat bírálói, nevezetesen kivált t. Hunfalvy Pál Ur, azt hiszem, azért kivánta ama rövid jegyzetek teljes kihagyását, mert azok épen csekély terjedelmüek, és azért nem elégge, legalább nem tünteto valószinüséggel indokolva voltak. E második dolgozat talán a tárgyalásban mélyebb belátást enged.

Az „Előszó" nem edest kiskapcs lenni; jelen tárgyainak szerzőtől, mely gyakran az uralmassag; azt hitte, röviden vázolnom kellene azt, amit jóakaró olvasója előrebocsátva elgondolhat, s ezért még is alkalmazhat; a jegyzetek kiválasztásában is elég kiskálé nem egyszer, s a mesterem felelősségét kétsző idézetek egyik- másikának kihagyására is könnyen reábeszélhettem.

Általában szeretném, ha a legszigorubb itészet ugy találná, hogy Hesiod szövegének kritikájával s mythologiájának megkisérlett értelmezésével, szerénységem, kétségtelen, határt tültöttem.

Akaron várt vagy nem várt esetre, hogy rendeltetésem végképen elesik, annak az Akademia kéziratai közt helyet kérni merészelnék.

Teljes tisztelettel vagyok.

Kazár Octobr 11-dikén 1865.

alázatos szolgája
Szabó István
kazári plébános
és a Tud. tag.

1102
1865

DÖRNER

Tekintetes Fiskonak Ur!

Vámitz Ákostól egy rövid növénytani igazitást vettem, melynek mielőbbi felolvasását óhajtja. A felolvasást magamra vállaltam, miről tek. Fiskonak ezzel tudósitani kivántam azon megjegyzéssel, miszerint az egész tárgy csak néhány percz hosszat igénybe venni; mély tisztelettel maradván

Tekintetes Fiskonak

urnak

Pesten Dec. 9ikén 1865.

alázatos szolgája

Dörner

1103
1865

Tekintetes

Arany János urnak

a magy. tud. Akademia titokznokának

Pesten.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1858 Pesten oct. 12. 1858.

Prátz 12"

A Magyar Tudományos Akademiának,
Pesten.

Van szerencsém a tisztelt Magyar Tudományos Akademia könyvtárának, a Belgradi Szerb tudós társaság részéről, a következő ez utóbbi által nyilvánított nyomtatott munkákat általküldeni:

Glasnik XVI. XVII és XVIII $\frac{dik}{2}$ kötetét,
Spomenici srbski iz Dubrovačke archive
II $\frac{dik}{2}$ kötetét,
D. Kvalgevića: Prepiska o Uniji.

Belgrádon, October $\frac{13}{25}$ $\frac{ten}{2}$ 1865.

Legmélyebb tisztelettel

Dr Safárik János

a szerb tudós társaság titkolnoka.

1104
1865

601/I. Érk. okt. 16. 1865 Buziás fürdő Október 14. 1865.

Tekintetes Úr!

Még mult július 19kén hozzám intézett, de olasz-
honban hosszas távollétem miatt csak e ha-
vamban kezemhez jutott körlevelére, mely szerint
az 1866 évi Almanach számára ujabb mun-
kálataim jegyzékének beküldését szorgalmazni
méltóztatott, a mennyire még el nem késtem,
használat végett jelentni szeretném van;
mikepen a folyó évben dolgozott müveim:
"Szanti Rafael életrajza"
"Régi falképeink"
"Kupeczky ismertetésekhez"; s
"A Vezuv pusztitásai"
az 1865 évben felemlitett müveimmel együtt:
"Vázlatok Magyarhon müvtörténetéhez" és
"Giorgione Barbarelli vegényes rajza Velenczei
XVI századbeli müvtörténetéből."
kéziratban hevernek.
A folyóiratokban megjelent dolgozataim
közül pedig felemlithetők e körlevélhez:

1105
1865

A Korhely

"A Korhely példányképe Brouwer Adorján festésze életrajz vázlata."
"Roma Catacombái"
melyek az "Arad" czimü politikai lap tárczájában
"Vázlatok a müvészet köréből" melyek a "Koszorú"
ban" — és végre
"Kupreczky János" mely a "Hazánk és Külföld
czimü lapban megjelent.

Ezeken kivül: A festészet története a legrégibb időtől a XIX századig czimü Mükirashoz adatok gyüjtésével elfoglalva voltam.

Tettes Uraságodat szives tiszteletével fölkérem: hogy a mennyire jelen közleményimmel el nem késtem, ezeknek kaptát venni méltóztassék.

Különben nagyrabecsülésem kijelentése mellett maradok

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

tisztelője

Ormós Zsigmond

A' Magyar Nemzeti Tudományos Akademiának

Ezzel Nemes értelmező Ő betűivel
legnagyobb tisztelettel sorainkban nem hasz-
nálhattam a' nélkül, hogy Tisztelőink
mulatja sötét fénnyében csorbát ne
ejtsek. —

Akár így, akár amúgy, csak a' szé-
rencse kedvében találtam magyolna
az, — nem pedig a' járószéki utón fel-
emelt gyök, azért: a' Hazától nyerendő
jutalma, mint fáradozásainak ér-
demben bebéria, boldogítsa a' feled-
hetlen boldogultat sírjában. —

És ha hű szívem tisztelhatja porait,
a' Nagy Férfiúnak örökös szellemével,
szerencsés lesz ők, égaz jogaiban
e' szavakkal jövőlteni!

Széchenyinek
"A' halhatatlan"

1106/1865 vagy vita foglalkozásul

I Haza! hiresed itt fölözön
Becsületed! hün örökjön
Ég csillagod! fenn örözön
Nagy szellemed! mennyeröggjön.

—

II Haza! szived emlékével
Éjthedetlen becsülettel
Halhatatlan szeretetel
Maradj velünk szellemeddel.

—

III Haza hiresse Nagy Nemzetje
Nemzetednek igaztője
Mü és ipar hiresztője
Ely hü emlék szeretetje.

— —

Jövendő szavainkat: Hiresz a' tabér
nulhatatlan.
A' Becsület
osztathatatlan!
De a' Nemzet
halhatatlan!

Pest octobr. 16-
1865

Vörösmarty eltor-
B. sp. B. ajtó
4 dik szint

Dudlhárdy

Bajkovszky

607
2.

Pest.

Nemes Vármegye Alispánának.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Magyar Nemzeti Tudományos Akadémiában

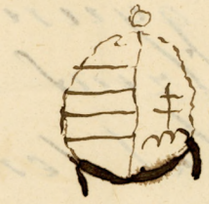

Ad 7106
1865

Magyar Honunk igaz
Közönségének nagy
Gazdag igaz hatás fője / köje /
Él'emlékünk Szerettje.

Él'ötletben dolgozni nehéz, — a' Tudomány
dolga a' tetszés szerinti változ-
tatás, és jóvá hagyás. — — —

Ha pedig még hűséget nyujthatok
e' vékély Vál-lattal, tesz em azt: szeret-
tem Hétségbe vonhatlan indokával —

Állap □ körület, a' tető állás
élet Nagyság, balkezében tartva

dombormüvelettel
a' Jemeny Kettös hegyonyai ak Cz.
szig Czimerét, —

Az Equator leto gyürüzetén szamit.
va a' □ eszaki hoszon nyolcz földjét,
a' kis gyürüzetet bal lenyeggel altot
fonva, a' 4-ik fekete föld fölött nyugszik
a' hüvelyk körüm feher lepte — a' mellyet
követve a' föbek táblain az 5-ket mutató,
a' 6-kat közep, a' 7-ket gyürü, es 8-kat
pedig a' kis ujjak födöznek. ——

Egy szechenyinek vagy egyszerüen
Szechenyi
Pest October 15 1865 "ü' halhatatlannak,
Varmegye Utcza
3-ik szam 3-ik ajto földszint Dulfhardy

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

600/2. Pécsett dec. 16. 1865.

Magyar Tudós Társaság
Tudományos Akadémiai
Ur alatt

Pest

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Boldogult Bugát Pál' hátrahagyott Finn Könyveinek Névjegyzéke.

Biblia, se on Pyha Raamattu, Wanha ja Uusi Testamenti	1 kötet
Nytt-Tyskt och svenskt Lexicon	1 "
Nytt-Swenskt och Tyskt Handlexicon	1 "
Finsk-Swensk Ordbok af G. E. Eurén	1 "
Suomi. Kirjoituksia isän-mäilleista ainoista 1-nen 2-nen Osa	2 "
Suomi, Tidskrift i fosterländska ämnen 1858, 1859, 1860	3 "
Suometar wuonna 1847	1 "
Kalevala. öfversatt af M. A. Castrén	1 "
Kanteletar taikka suomen kansan Wanhoja Lauluja ja Virsiä	1 "
Kalevala taikka Wanhoja Karjalan Runoja Suomen kansan muinoisista ajoista. / a szöveg közé tett jegyzetekkel: /	2 "
Ahlqvist v. 1836. 1837.	1 "
Suomalainen meri-Sanakirja kirjoittanut	1 "
Euklideen Alkeet	1 "
Kanteletar taikka Suomen kansan Wanhoja Lauluja	1 "
Kalewala, Lyhennetty laitos	1 "
A. G. Porthans Skrifter	1 "
Svensk-Finsk Handlexicon	1 "
Stockhardt-in Kemian-oppi	1 "
Latinais-Suomalainen Sanakirja	1 "
Flora-Fennica. Suomen kasvisto Koelma	1 "
"Käytelmiöt" 1. 2.	2 "
Latin-oppillinen käsikirja yhteiskoulu-sivistyksekst	1 "
Kreikan kieli-oppi, Alkeolevilla	1 "
Ranskan kieli-oppi ja Lukemisto	1 "
Suomen kansan Satuja ja Tarinoita	1 "
Komparativ framställning af de finsk-ungerska språkens	1 füzet

1107/1865

Kirjoituksia Suomen kansan tärkeimmistä ajoista . . 1 Ívet
Lukemisia Suomen kansan Historiasta . . . . . 1 „
Lärobok i finska af Renvall . . . . . 1 „
Sammandrag af finska Literatur-Sällskapets Lectamöter 1 „
Förteckning öfver finska Literatur . . . . . 1 „
Om främmande namns skrifning på finska . . . 2 „
Uvathis tandit itsenäisiä, eläväisiä olentoja? 1 „
Egy finn könyv . . . . . 1 kötet

Pesten, 1862 Nov. 16.

összesen . . 40 darab.

Arvelius

Stenfalvy Sál
akad. könyvtárnok

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Finn könyvek jegyzéke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Boldogult Bugát Pál, a magy. tudományos Academi rendes tagjá kéziratban hátrahagyott munkáinak

Névjegyzéke.

1.) „Suomalainen Sana-Kirja. Lexicon linguae Finnicae, cum interpractatione duplici, copiosiore latina, breviore germanica. Tomi duo Autore Gustavo Renval. Aboae 1826."

Ki e munkában magyar gyökre vihető" Finn szó találtatott, az oldalaslag a könyvbe tátával jegyeztetett fel. Ki valaha a Finn nyelvet tanulmányozza e jegyzetekinek hasznát veheti. A könyv maga a tud. Academia tulajdona.

2.) Ugyancsak az 1. Sz. alatti Finn Lexicon egészen magyarra fordittatván, abból 3 folio kötetben Finn-Magyar Szótár lett, mely va„ laha tán kiis nyomathatnék.

3.) A természettudományi Szóhalmaz. Török József tudor és tanár közre„ működésével latin-magyarra fordittatott, és abc rendbe hozatván a kinyomtatásra készen van.

4.) Egyetemes Szóvizsgálat /: Aetymologia universalis:/ kéziratban. Részei

a.) Bevezetés. 4 iv

b.) A beszédrészek a szóvizsgálat irányában. 17 iv

c.) A Szóhangtan az egyetemes vizsgálat irányában 10 iv

d.) Az egyes szóhang elemek természetes elrendeltetései a szóvizsgálatra nézve, és azok birodalmai. 5 iv.

5.) Egyetemes széphangtan. Felolvastatott az academiai gyülésben, megrovatott a „Pesti-Naplóban"

6.) Természetes és javitott magyarnyelvi irástan. 5 iv. Felolvastatott a m. tud. academiai gyülésben. /: a 4 sz. alatti munkának második ré„ szét képezi :/

ad RAL 1107/1865

7.) „Krug philosophisches Lexicon. 4 kötetü munkájában minden philosophiai műszavak magyarra fordittak, a munka lapjainak oldalaira bátával jegyezvék, melyeknek a természettudományba vágó részei a szóhalmazba kebelezteték; a többiek valaha talán valaki hasznát vehetendi.

8.) Szócsintan /: terminologiát, ezen munka az egész philologiai tankörnek /: l. 4. 5. 6. és 7 számokat :/ utolsó részét teszi.

9.) Szóvizsgálati szógyüjtemény, a latin, görög, magyar, finn, török, német, svéd, franczia, olasz, spanyol, oláh, és tót nyelvekből, külömbféle czimhasábokba szedve, előképül egy, csak egész társaság által kidolgozandó munkára, melynek tagjai magok közt két két nyelvet osztván fel, czélja a választ két nyelvbeli találkozásoknak összegyüjtése lenne.

10.) Gazdászati Meteorologia 13 iv. Része a m. tud. Academiai gyülésben felolvastatott.

11.) A természet metaphisicai álomlátásokban. 165 tételben 14 iv

12.) Észrevételek az asztalmozgás okozásai körül. 4 iv.

13.) A Magnetismus hatása, szemmellátott tanu bizonysága szerént, észrevételek kísérletében.

14.) Mit és menyit követelhet az emberiség az orvos tudománytól? Vagy is ennek határa. Része felolvastatott a m. tud. Academia egyik gyülésében.

15.) A beszéd különböző fajai, és ezek lényege természettani tekintetben: Különösen a szegőbeszéd. Része felolvastatott a természettudományi társulat egyik gyülésében.

16.) Erdészeti és vadászati műszavak. Kivezedve Behlen enemü német Lexikonjából /: az elhunyt ő ak: utolsó munkája :/

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Pesten 1862, Nov. 6.

Átvettük

[redacted]felvy Károly
akad. könyvtárnok

Méltóságos Elnök ur!

Boldogult felejthetetlen férjem Bugát Pál academiai rendes tag, az ide mellékelt jegyzékek szerinti kéziratokat, és Latin könyveket hagyott hátra, melyeket a' magyar tudományos Academiának bátor vagyok felajánlani, ha az kézirattárában azoknak helyet adand; miről a méltóságos Elnök ur nagybecsü tudósitását elvárva, maradtam

Pesten octóber 16-kán 1865.

A méltóságos Elnök urnak

alázatos tisztelője

Bugát Pálné szül. Lett

Lelmay Erzsébet

Ad 1107
1865

"Hold" utcza 5-dik szám.

604
9.

Ulmer Ak. ik. 1865
ülésben.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

ad RSL 1107/1865

Tekintetes Titoknok Úr!

A Tekintetes Magy. tudományos Akademia nagybecsü könyvküldeményét, melyet az „Akademischer Leseverein" könyvtárát gazdagitani méltóztatott e napokban nagy örömmel vettük kezünkhez; s az „Akademischer Leseverein" bizottmánya nevében bátorkodom a Tekintetes Magyar Tudományos Akademiának, ezen egyletünk irányában tanusitott nagylelkü részvéteért, legöszintébb hálánkat kifejezni.

Fogadja tehegyesen Tekintetes Titoknok Úr öszinte hálánkat s egyszersmind alázatos tiszteletünket, hogy a Tekintetes Magyar Tudományos Akadémia méltóztatnék jövőben is becses kiadványaiból egyletünk számára néha néha valamit kegyesen átengedni.

Egyletünk szent ügyét kegyes részvételébe ajánlva, maradok

Tekintetes Titoknok Úrnak

Bécs. 1865. ki October 16. kán.

alázatos szolgája
Karl János
o.i. titoknok. m.p.

1108
1865

Tekintetes
Arany János Úr
A magyar tudományos Akadémia érdemdús titoknokának
mély tisztelettel
Pest.

FŐVÁROSI ÉS KÓRHÁZIGAZGATÓSÁG * PESTVÁROS *

A Nagytekintetü magyar tudományos
Akademiának!

Van szerencsém ezennel a nagytek. m. tud. Akademiának a J. é. Julius, Augustus és Septemberi havakról szóló s felügyeletem alatt Molnár János k. kórhári vegyész által ~~a pesti kórházban~~ készített és összeállitott lebészeti tüneményeket tárgyazó statistikai kimutatást kellő használat végett tisztelettel átküldeni, mellyet maradok

Pesten 1865ik Oct. hó 17én

Tr Lorinc
igazgató

1109
1865

A sárospataki főiskolai igazgatóságtól Küldött tiszteletpéldányok jegyzéke.

1.	Dr. Heinler József egyháztörténelmi kézikönyv	I-II. K.
2.	— — — A magyar egyh. reformatio várlata	I. K.
3.	— — — A Keresztyénség és Rer. egyh. története.	I. K.
4.	A sárospataki ref. főiskola háromszázados ünnepe.	I Rész.
5.	Népiskolai tanterv a tiszántúli helv. hitv. egyh. Kerületben	I. K.
6.	Nagy László. beszéd és értekezésekről	I. Rész.
7.	Magyar protestáns egyháztörténelmi emlékek	I.
8.	Rálnicki. Egyháztörténettan — — —	I-II. K.
9.	Váli-Nagy Ferenc. Homér Iliás — — —	I-II. K.
10.	Al-Korán — — —	I. K.
11.	Az izraelitákról régi rendtartásai és szokásai —	I. K.
12.	Szemlei. Jogbölcsészet — — —	I. K.
13.	Nagy Ferenc. Carmina Latina — — —	I. K.
14.	Jánosi János. Keresztyén hittudomány —	I-II. K.
15.	Váli-Nagy Ferenc. Polyhymnia — —	I. K.
16.	Major András. Magyar nyelvtan — —	I. Rész.
17.	Csarnai Lajos. Paptan — —	I. K.
18.	——— Keresztyén erkölcstudomány	I. K.
19.	——— Apologetikai —	I. K.
20.	——— Bibliai beszédek —	I. K.
21.	Sárospataki füzetek ~~I. II. III. IV.~~ 1861.-62.-63-64. ~~év.~~-65 év.	
22	Dr. Solcsán János. Az államtan alapvonalai.	I. K.
23.	A hittan várlata — —	I. K.
24.	A sárospataki ref. Kollegiomnak rövid históriája	I. K.
25.	Tanterv — —	I. K.
26.	Törvénytervezet — —	I. K.
27.	Kazinczy Ferenc születésének százados ünnepe	I. Rész.
28.	Kölcsey István „a legnagyobb magyar" ünnepélye.	I. K.
29.	A sárospataki ref. főiskola Könyvtárának többnyire példányai	
30.	Tegzelmi törvények a sárospataki főiskolában — —	

31. Iskolai tudósítások 6 darab

32. Arvai J. Beiér és értekezgyakorlatok — I. Rész

A „Sárospataki füzetek" folyó évi folyamának X^ik füzete még nem jelent meg, sőhát nem küldhetem. A főiskola ugyis szívesen veszi az akadémiai kiadványokat ejnye olyószínűleg tiszteletből és szívességből küldi az új jegyzet tudnivaje saját termékeit. Továbbra is legyen közleményeinek tárgya a magyar tudományos akadémiával ezen nagy nevezetes czélzatunk feltartani, ha nagybecsű évkönyvével irodalmunk főiskoláink megörvendeztetni fogja.

Sárospatak. Oct. 19. 1865

Rácz Pál

főiskolai alkönyvtárnok.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1110
1865

Méltóságos Gróf ur!

Van szerencsém ezennel jelentheteni, hogy Kratzmann
uraL ő méltóltal s'a Rípták valamint nizmetzet
gyújtemény felállitásárol tanakodván, az ehez mej
szükséges ő megyt 1690 ftra állapitván meg, ezen
ő megyt Falkovich ő Nagyságának tudtára beirván,
a levelet neki el is küldtem. —
Ezen 1690 ft pénz következő részletekre oszlik
1. t. t. 3000 Rőf vevés gyuta rőf számra 12 kr. — 360 f.
2. 200 Kapocs, 300 nagy ép 200 Kisebb S Ü alaku varrók
továbbá 800 függesztő KarikáK. — — ő ezüsben 150 f.
3. Nagyi motorok ——————— 180 f. —
4. A kipk kitöltésre, illetőleg fényezésnél elkészitésére, mivel
nélkülözhetlen és a mely munkát Kratzmann urnak a
Herceg uradalmi Rétán fizetek. ——————— 300
5. végre asztalokra számra 10 darabig per. 70 f. — 7.00
ő ezüsben 1690 ft.

1.111
1865 (4d56)

A mutatkozó nézve tiszteletünk kinyilvánítását rendeli, mind számunkat, mintán a mutatni lehetőben a mutatók Kendése igen bajos s' aránytalan és arra egyenesen felhatalmazva, nem mi hitványt mutatunk mindig mig az ablakok előtt is feltalálnunk a világosságot Kívánjuk.—
A, Képtár felső szemeiben Kratzmann ur a felállítását már megkezdé s' remélhetőleg hamarább befog végeztetni; hamar fog vele találni.—
Az épület többi részein folyó a munka, ámbár ha kell vallanunk hogy darabos tapasztalásunknak s' utánkolódásunknak nem oly élettel mint vágyban, hijába, vagy a mi áporosainknak a hibás.—
Ezennel szivünket lebegjérve, maradok, legkitünőbb tiszteletünk kifejezése mellett szívélyes groet vonok

Pest. 19. 10. 1865.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

alázatos szolgája
Lkalmutzky

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Szerkán

1111
1865

Méltóságos Gróf!

Herczeg Esterházy Pál Ő Főméltósága ösztönöz-
tetve azon haza szerettől mely ma-
gas családjának tulajdona, – minden-
kor helyt állva ott hol e haza nagy-
sága, dicsőösége, fénye iránti érdekeltsé-
get tényekkel bebizonyitani szük-
séges, hirneves Képgyüjteményét át-
engedé a magyar tudományos aka-
demiának: miszerint ennek ujból
épült pesti palotájában felállittat-
ván a Közönség élvezetéül szolgál-
jon.

Ezen átengedéshez, melytényleg
már meg is történt, Ő Herczegsége
következő méltányos feltételeket
köti:

1ször Ő Kép gyüjteményhez az
Esterházy herczegi családnak tulaj-
doni s' szabad rendelkezési illé-
tőleg bár mikor is visszavehetési
joga örökké fenmarad.

2szor Akár az Akademia
palotájában egészben, akár pedig
részben itt, részben a' muzeumban
leendne felállitandó a' gyüjtemény,

ott is itt is „Esterházy képesarnok" nevet viseljen.

Ő Hercegsége e' feltételekre jogosultnak érezvén magát, bizton van várja: miszerint ezek tiszteletben fognak tartatni.

Minél fogva van szerencsém Méltóságodat ezennel tisztelettel jeden felkérni; miszerint a' fennjegyzett Két kikötési pont értelmében egy tévitvényt kiállitani s' azt hozzám áttenni méltóztassék.

Fogadja Méltóságod különös tiszteletem nyilvánitását, melyel vagyok

Méltóságos Gróf

Bécs. Augustus 12 én 1865
Mariahilferstrasse No 4

alázatos szolgája
Erkovecz Károly
kép gondnok k.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Csernohi és Karlovi Gróf Desewffy Emil urnak, a magy: tud: akademia tl. nökének

Pesten.-

Elhunyó és közelgő Nyilatkozat

Alábbiak a' magyar Tudományos Akadémiának,
egy tagtársa Igazgató Tanácsa által el-
választott, és a' Ő Felsége a' Királyi appro-
bálási Jelszéje által megerősített Elnöke, adm
tudtára jelen elhunyó és közelgő Nyilat-
kozatában rendében azoknak kikre illet
a' közelgőket: Mintsán Ő Fő Méltósága a' jeles
Jelenlévő Herczeg Esterházy Pál tán, Jeles örökös
ura, Sógora Herczeg örökös Főispánja, Hazafi-
ja ura, a' Királyi Személyes Rend Nagyke-
resztese 's at, és fia, Herczeg Ester-
házy Miklós ura, több rendbeli, azokból
érthez intézett levelekben, legujabban
Falkenau Körös ül által A folyó
évi Augustus 12ik én kelt megujított, és Ha-
za alólirthoz intézett közlemenyök ál-
tal, — őszintüségesen azon hoja Istentől,
mely egyen hogy családi tulajdona,
mindenkor kalyt ákva ott, hol e' hoja
nagyhaja, Dicsősége, fényé ván kal

Kibetöltött Lányokkal bizonyítani Gáksérem,
hímneve Kéjgyűjteményekkel, a' magyar tudo-
mányos Akademiának átengedték, midőnek
ennek újból épülő palotájában falálításo-
ván, a közönség élvezetére, folyójuni és a'
hozzá tartozó nemzeti Képcsarnokában
tétetése és kiformálására, szokásos alá-
közül Szolgáljanak —

Ez minthogy pedig ezen átengedés tényleg
más megtörtént, a' gyűjtemények a' mondott
Palotában elhelyhezkedtek, és minden Ö
Fő Méltóságának ezen átengedéshez a' kö-
vetkező feltételekben kötötték:

1ször hogy a' Kép és a' szélmetszvény gyűj-
teményhez az Esterházy herceg családnak
tulajdoni és szabad rendelkezési, illetőleg
bármikor is visszavételi joga, örökké
fennmaradjon.

2or hogy a' gyűjtemények mindenkor
a "Herceg Esterházy Képcsarnok" nevet viselyenek-
minek ezek felyett, a' magyar tudományos
Akademia Igazgató Tanácsa is ezen újon
létesülő nevében is képében, —— ezennel
kinyilatkoztatom, hogy ezen feltétele-
ket elfogadom, és hogy ezek másolata
minden[illegible] helyiségeiben, és tényleg, a mondott
gyűjteményeket magokba foglaló helyiségek-
nek a kikötött czímmel és egészben
a herceg czímer általi megjelelésével,
fogamba vétetni fog.

Miről kívántam ezt elismervén és közelebbi
nyilatkozatomig. Salzburg. Aug. 18. 48. Ebr.

A magyar tudományos Akademia
Teljes Elnökségének!

Midőn kegyes Eszterházy Pál ő fő méltósága nevezetes képeinek az Akademia palotájában leendő felállítása és őrizetése mellett a művészetnek és közélvezetnek áldozandó, nem annyira kazafiui kötelességes mint inkább magas nevelés illő nagylelkű. séget gyakorlott, melyet még azzal tetézett: hogy a képárnok és szolga fizetéseit továbbra is viselvén, az elszállítási és elhelyezési kö.. zel 3199/44xx ngo költségeit is fedözé.

Azaza Zárgondnokság képében a kegyes ügyel élére, ez. bár kazafiui erzetei ép oly lelkesítőleg tartja, mint bár ő maga, kazárszaban számolj kegyes nagylelkűséget nem gyakorolhat, ennek, kivánata felelőssége tilvan ez.

Nélogy azonban a szép cél mely a képek felállításával van összekötve kazánnyi pénzösszeget, van szerencsém a tisztelt Elnökség. get azzal kérnem: méltóztassék jelen kiadásunk méltányos tekintet. be vételével a még fedezendő költségekre egy bizonyos megkazárzott számban velem tudatni: én az összeget utalványozni fogom azon meg. győződésben: miszerint a közvélemény védeni fog engemet, a kiszámozá. nyi kazaság által e részbeni eljárásom iránt ne talán tegnap kifogá. sok tétessenek.

Fogadja egyébiránt a tisztelt Elnökség kiemelő tiszteletem kifejezését

Bécs 8br 16 ón 865.

Zákonczi Károly
zár gondnok.

Philippopolis Oct. 20án 1865.

637/2. Ék. 200. b. 1865

Mélyen tisztelt Társulat!

Van szerencsém ide mellé-
kelve küldeni folytatását az
„1849ik évi magy. emigratio
Törökországban" czimü kézira-
tomnak, ki hosszu idő óta nem
küldöttem semmiket, oka volt
a' mi vidékünkön is mutatko-
zó cholera betegség, melly mult
Augustus hó 21-én városunk-
ban is felléptet, nem oly
mértékben mint Constantiná-
polyban: de mind azonáltal
megijeszté lakosainkat, kik
a' Rhodope hegyen lévő fal-
vakban keresték patakadá-
sukat ölé? Mondhatni
A magy. Tud. Akademiának
Pesten

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Hogy evekkel volt városunkban mert 70-80 ezer lakosból augusztus 21-től Sept. végéig — midőn megszünének kitörtek — mintegy 300 egyén halt meg cholerában: tokat szenvedett városunk lakossa a hidegléleben mint irám, de arjasztalás dá abban lelte, hogy kevesen haltak meg. Az ijjesztő betegség uralkodása alatt magam is sjórekozásból tettem időm, s ez volt oka hogy elkésten kézirataim folytatását küldtem. Remélem jövő hónapban befejezését és elhelyezésében a kérdésben levő kéziratainak

Maradvám a' mélyen tisztelt Tud. Társulatnak

alázatos hívelő szolgája

Szilvásy Endre
volt tanár Kolozsvárt

U. i.

U. i.:

Folyo okt. 17-én ismét munkakorát a cholera városunkban: Armin Elias gyéri érdemdús photographista emlékezet napjain a' Cholera martaléka lett s 18-án temetik el.

1112
1865

1915 sz.

Szatmári megyei törvényszéknek f. é. szeptember hó 7-ről 2904 sz. a. kelt jelentése szerint, a f. é. április hó 20-án Szinyér Váralja mezővárosban elhalt Pap Vincze az f. a. hivatalos hitelesítésű kivonatban ide mellékelt végrendeletében, többek között a magyar tudós társaság alapjára 1000 frt hagyományozván, ennek az akadémia elnökségé tudomás s további szíves intézkedés végett azon megjegyzéssel értesítetik: miszerint a nevezett megyei törvényszék a jelenlegi hagyománynyal járó kötelezvényeknek, habár ezen kiállításában, s az örökhagyó halálától járó 5% kamatoknak pontos fizetésére Szinyér-Várajai lakos és fődbirtokos Pap Antal, mint a kötelezett korú örökös részére kinevezett gondnokot már is egyidejüleg utasította. Kelt Budán a m. kir. helytartótanácsból 1865-ik évi October hó 20.

Jaszmin Sándor

1.113
1865

A magyar tudományos akadémia
elnökségének

Pesten

Veszem ovv. 6. 1865
Ittléhen.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ehnart Szinyérváraljai ref. Szatmári megyei lakos
Gap Vincze végrendeletének kivonata s más-
latnak másása.

Végrendeletem. Alább irt jól tudván hogy a halál nagyon bizonyos, de a kimulásnak ideje bizonytalan nehogy holtom után a javaimban az örökösödés, azoknak felosztása iránt végrendelet hiányába pereskedések származzanak, mely gyengetlenő erővel, de egy elmével kivan a következőben végrendeletemet:

Mind ezen birtokaim általános örökösévé hagyom Ilon leányom ki hűtlen testvéreim által is javaorth reformált pataki gazdaskodó jó hirben álló becsületes ifjunkor férjhez menni, de csak 18 éves korára, addig venni fiai alatt, Ilon leányom kiadja a következő hagyományokat halálommal számítandó 5% tamatjával együtt.

I a magyar irodalmi társaság alapjára - 100 ft
II " " nemzeti színház alapjára - 100 ft.
III " " muzeumnak - - 200 ft
IV " irói segély alapra - - 100 ft.

E végrendeletem végrehajtására Borus Pál országgyülési képviselő fül. Szent Szinyér Váraljáu április 18-án 1865. Gap Vincze. akaratunk szerint kinyilatkoztatta, s felolvastatott Sz. Váraljáu apr. 23. 865 Bartok Andal v. bíró. -k- Mátyás József m. k. esküdt.

Szatmár sept. 29. 865 Viski Károly aljegyző
f. k. h.

másolat kiadatott

Ad 1113/1865

Méltosságos Gróf Academiai Elnök Ur!

A Tekintetes Academia igentiszteltt Bizottmánya részéről csekély Alapitványom némi modositása iránt ismételve lett felszolitatásom folytán van szerencsém végső szándékom és akaratomat egész tisztelettel abban nyilvánitni, hogy Alap – és Pót – alapitvány leveleimben kifejezett szándékom tól eltérni, magam csekély részéről okom nincsen.

Ha azonban a Tekintetes Academia törvény tudományi osztálya melynek körében tartozik Alapit= ványom, azon modozatot melyet en Alapitványi= Nyilatkozataimban kifejezni s előadni jónak tartotam bármi fontos okból egészen czélirányosnak – tekintve sa= jatságos körülményeinket, – nem itélné; kész vagyok arrais reáállani, hogy: a tiszlelt Academiai' törvény= tudományi Osztálya, minden két évre a törvény= és állam– tudományok körébe tartozó valamelly becse= sebb pálymunkának készitetését, országszerte lehető szabad pályázás végett, az összes magyar jogtudosok= nak jó előre lett kihirdetés utján ollyképp feladni méltóztassék, hogy az e szerint kitüzött két év alatt egészen az academiai szabályok szerint felkészitve bekül= elendő, s minelenekben az akademiai ügyrend szerint más egyéb pályamunkák modgára készülendő magyar munkálatok

közül annak adassék ki az én alapitványombéli
Sztrokay Antal féle 100 darab arany Jutalom mely
nem csak viszonylagos de saját belbecsénél fogvais, erre az akadémia
törvénytudományi osztályának véleménye szerint méltonak
illetőleg legméltóbbnak itéltetik.

E mellett veszem magamnak azon szabadságot, hogy
fentebbiekből mint én kiszem természetesen folyo következmé=
nyül még némiket érdekelyek, csupán azért, hogy ha bár
mi részben kivántatnék, ez érdembeni alapitol szándékomis
tudva legyen. Ugykiszem ugyanis hogy:

a két modozat közötti választás már most tisz=
tán és egyenesen a Tekintetes Akademia bölcs elhatá=
rozásától függjen; a részletes intézkedés, s minden lehető
bonyodalomnak jó előre elhárítása a tisztelt Törvénytu=
dományi Osztály Gazdasági közé tartozik. Világosan kijelentven ré=
szemről hogy annak ezérdembeni további intézkedéseiben
megnyugvandom Továbba hogy

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Bármelyiket válaszsza is a' tisztelt Akademia, a'
kettő közül, idővel, s' későbbi saját tetszése szerint a másik=
ra is ismételveis át és visszatérhet. Sőt

Azon nem remélylett de mem is lehetetlen esetre,
ha hogy az Akademia törvénytudományi osztálya fiáma=
ra eddig kiadni szokott 6. évköri nagy jutalmát vissza
vonná; az én Alap Szándékom szerinti két évi jutal=
mazás

akként történjék mint Pét- Nyilatkozatomban kijelentém.

Jelenleg pedig a mult időkörre pályafeladatot hirdetni már lehetetlen lévén: Alapitványom ideje arányzámitott két év alatt megjelent törvény, és államtudományi magyar munkák közül nemcsak vizonylag a leggobbnak de magában is becsesnek az en alapitottam 100 arany jutalmát ez első s' ha egy tetszik utolso alkalomal kiadandónak vélem.

Ha pedig ebben a tisztelt Akadémia részéről valami nehézség mutatkoznék, vagy erre érdemes munka (nem) találtatnék, az edigi 120 darab arany kamatok a tőkéhez kapcsoltassék

A, koronkint tőkésitendö kamat maradékból egy begyüjtendő summára nézve kijelentem, hogy abban is beleegyezem hogy ez is a magyar törvénytudomány elömozditására, s' érdekében magyar mindazaltal, a törvénytudományi osztály illetőleg a tekintetes Akademiának egészen szabad rendelkezése szerint fordittassék.

Tisztelettel maradván Méltóságodnak

Pest November 24-én 1865

Szirokay Lujza
Tekertvi Molnár Jánosné

1114
1865

A magyar tud. Akademia Archeol. bizottmányának
1865. October 26-án tartott rendes ülésének
Jegyzőkönyve Kivonata.

94. Előadó Kerí a bizottmányt, miszerint az akademiai összes ülésben sürgetnék, hogy az Archeologiai közlemények az Instituto di corrispondenza archeologicával Rómában, továbbá a münchen, augsburgi, ugensburgi, prágai történelmi, és a bécsi gazdaszati egyletekével cserefejében küldetnek, a linzi és salzburgi museumi társulatokkal e czerecsfizony megnyittassék. Minthogy ezen egyletek érdekes, és költséges Kiadványainak ily könnyű módon való megszerezhetése könyvtárunkba nézve igen előnyös, az indítvány elfogadtatott, határoztatott hogy helyeslőleg vétetik az összes ülés elébe terjesztessék.

95. Felolvastatott azon felterjesztés, melyben Nendtvich József b. tag a Böhmfele, mint teljes archeologiai gyűjteménynek, a n. nemzeti Museum számára való vásárlását szakavatottan és lelkesen indítványozza, ezen felterjesztést a bizottság nem csak hogy egész kiterjedésében melegen pártolja, sőt azon hogy minél hamarább és üdvözletes eredménye lehessen, határoztatott; miszerint a felterjesztés maga az indítványozó által az akademiai összes ülésben felolvastatván, az Akademia kéressék meg, hogy mint a tudományok

legilletékes bíráját és őrét, ezen a magyar nemzeti Museum ügyen előnyös gyarapítására és kiegészítésére szolgáló indítványt szíveskedjen magának tenni, határozni részvétét az által is bizonyítva, hogy magán tekintetből egy küldöttségét Tarnóczy Kegyelmességéhez menesztendi mellyhez tartsa, mely az említett gyűjteménynek országos költségen való megvételét ajánlaná.

Pest 1865. Oct. 28án

Jegyzette Römer Flórián

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1.115
1865

Tekintetes Akademia!

Midőn a tek. Akademia különös figyelmet fordít részint eredeti történelmi okmányok megszerzésére, részint azoknak pontos lemás oltatására, ezt a történelmi tudomány érdekében teszi, mely így képes magából a kútfőkből meríteni. De ezen iratott okmányok csak részét képezik a történelmi Készletnek, melynek még más igen fontos sorozata is vagyon, és melyet a történet irásnak fel kell használnia, ha csak nem elégszik meg a csuppa chronikai alakkal, hanem fel akar lépni mint a multnak ~~eleven jellemzője és~~ világos magyarázója, határozott jellemzője és eleven festője gyanánt.

E ~~fontos kar~~ nevezetes Készletet a jól értett régészet, s ebben megint a művészet történetének tanulmányozása szolgáltatja, melyet azért éppen oly fontosnak tarthatunk mint az okiratokból merített tanulmányt; mert nincs ki nagyobb ihlettel, nagyobb bensőséggel, világosabban, érthetőbben és hűbben rajzolná korának szellemét mint a valódi művész a valódi műben, és nincs, mi az ember szellemének kifejlődését egymélyebb mélyrézében jobban elé adhatná, mint az ősz tehetségünknek egyetemes munkálkodását átkaroló művészet története, mely más ként is sokkal nagyobb kiterjedésü Körökre sokkal elevenebben hat, mint a szó vagy az irás, ~~nagy olvasó~~ betüje, vagy az olvasás.

E tekintet legujabb időben ~~a hüsem~~ Koruk "az" három legmüveltebb nemzetét arra vezeté, hogy történelmöket művészeti illustratiókkal ellássák, lemásolva illető helyen azon emlékeket, melyek a tárgyalt korszakból fennmaradtak. Igy van aztán, hogy az elbeszélést nem csak olvassuk, hanem a történtet, mintegy, szemeink előtt lefolyni látjuk is, s így őseink világába be leszünk vezetve, éltöket mintegy velük éljük.

De a történelemnek ily előadása, mely ~~majdnem~~ jeles történészek kezében, a nem illustralt könyvekhez mérve, ez utóbbiakat majdan hasonlithatlanul fel fogja multni, csak ott lehetséges, hol a régészeti gyüjteményeknek bőségében vannak, miktől az illustratiókat meríthetni. Innen fogható fel a régészeti museumoknak ~~tudományos~~ roppant fontossága, minőt, azonban, a leg ujabb korig, legfeljebb az antik, az ó korra nézve engedtek meg. De mint ezelőtt csak is az ókor tekintetében elismerték, s még ezt is az ugynevezett szárazabb philologiának alá rendelve, ezt igazságosabb és tudományosabb korunk már a középkorra is terjeszti ki, tanulmányozván e korszakot is "értheto" hangon szóló müveiből.

Nálunk, például, III. Béla idejének szellemét világosabban tanulták megismerni azon néhány mérendékeiből, melyet az általa ujra épitett fehérvári templomban feltalánk. E töredék is hangosabban és érthetőbben szól, mint ez mit a tulajdonképi irott történelem e ~~korból~~ korról elbeszél. Egen ugy sz. István családi sirhelye oly tanuságot tett, korának a leggazdagabb legfényesebb isteni tisztelettel párosított legegyszerübb magán életéről, minőt számos irott történeti lapról nem birtunk volna tolvasni.

Ha már innen világos, mennyit hathat a tudományra minden jól ellátott terjedelmes régészeti gyüjtemény; világos az is mennyire nem képes így hatni nemzeti museumunknak e részben szegény és csekély archaeologiai gyüjteménye, és világos az is

Acl 1115
1865

lágos az is, hogy a tudomány jól értett érdekében e gyűjteményt minden időn mérvadó szempontunk kell, hogy abban történetünket úgy olvashassuk, mint olvassa museumaiban a franczia, angol és német.

E czélra jelenleg páratlan alkalom nyílik.

J. é. augustus havában Bécsben Böhm kereskedő halt meg a híres gyűjtő és ismerő, kinek a szerencse nem csak kitűnő tehetség áldásával, hanem még ritka állással és idő és kellőbeli előnyös viszonyokkal is kedvezett, hogy több mint harminez év lefolyta alatt a legnevezetesebb museumok egyikét szerezhette, nemcsak jövedelemmel ugyan, hanem roppant ismerettel és ügyességgel. E museum már magában nagy kincs, de egy csak egy tekintetben, miszerint, pár kézzelfogót kivéve, a mütörténetnek folytonos példa- vagy is adománytárát képezi, felmutatván nem csak a művészet egészbeni fejlődését, hanem egyszersmind a különféle nemzetek egymásközti viszonyát, és különösen segédeinét a művelődési kifejlesztésében.

Böhm, ámbár félszázadig távol élt Magyarországtól, kezében mégis anyjára szeretve, hogy több kenfitársát ismételve meglepülte gyűjteményével, jutányos áron museumunk számára. De fájdalom a ~~megvétel~~ vásárlás akkor még nem történvén, már most Böhm örökösei a maid nem szervezett egészet zétdarabolva zúdérozzák eladni f. é. decemberi ~~havában~~ közepe tájáu. Ez árverés elrendezését Pozsonyi, bécsi régészeti Kalmár vállalta el.

Itt tehát ~~periculum~~: "periculum in mora!"

Volt Kormányeink kevesett gondoltak a nemzetnek szellemi érdekeivel; de jelen kormányunkról szabad, sőt kötelességünk feltenni, hogy a mindinkább kifejlő polgárosodás ezen terére is érdekesen szándékozik fellépni, s ha illetven eljárna ezen ügyben nem csak roppant hasznot hajtana Lajosnak, hanem kiérdemelné az egész művelt világnak tiszteletét is az által, hogy a tanulmányos egészet úgy tartaná meg, mint ott nagy tehetségű szerzője alkotta. Ily szempontból indulva ki, nem képzelhető, hogy országgyülésünk a magas Kormánynak ebbeli eljárását nem hagyná jóvá, sőt elismeréssel nem kalauzná el.

Az archaeologiai bizottmány tehát a tek. akademiának ezen ügyet lehető legmelegebben ajánlja a Magyar Kormányhoz további felterjesztésére és kívánatos pártolására, mely nem volna szorítandó csak a folyamodásra, hanem kiterjesztendő minden e pártolatnál jóles gyűjteménynek megszerzésére vezető lépésre.

Tek. akademia! Másrészt a nemzetek büszkeségei közé tartozik a művészet pártolása, e pártolás a nemzeti fényűzésnek legnemesebb, legrevesebbé nemében, és koronája azon épületnek, melynek felépítését, valamint az elérhalad művelés emeli, úgy annak forrásain is ugyan e művelődés inkább s inkább emelkedik a diszesség a kulturállam fénypolczára.

A jelen alkalom egyetlen a maga nemében; mutassuk meg ezen esetben, hogy megértjük a polgárosodás egyik legfényesebb feladatát.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

627/3. Vetsea vers 30. 1865.

Tekintetes Titoknok úr!

Az első a m. k. t. Academiától kijött értekezésem (egy üstökös pálya kiszámítása) semmi separatnyomtatványt nem kapván — azt következtetem, hogy a m. Academia általában separat-nyomtatványokat nem küld a szerzőknek.

Miután azonban a csillagászati számításokra nézve — ha ezek nem kijöttekkel a mindenütt kartott (Altonában megjelenő) „Astronomische Nachrichten"-ben — szokásos, separatnyomtatványokat szétküldeni a különféle számítók- és szemlélőknek, a végett, hogy minden szemlélő az illető ephemeridák használatánál a számítás sorsát s másféle körülményeit megítélhesse, s saját szemléletét összehasonlíthassa az abból kijött számokkal, —

úgy azon tisztelemmel bátorkodnám tekintetes titoknok úrhoz lépni, miszerint második (Jupiter bolygót illető) a m. k. t. Academiának átküldött értekezésemnek — ha lenyomatása még nem lenne végezve — egynehány (talán 20) separatnyom-tatványát méltóztatnék nagyon kiköltségére kinyomatni.

Melyben vett szíves meghallgatást tekintetes titoknok úr

Legalázatosabb szolgája
Hurmann Ágoston

Pécs Okt. 29. napján 1865.
(k. k. Normanda)

Iratott irántam Győry Sándor szerkesztőnek
nov. 7. 1865.
Nyugtatván sajtónak és utasítván arrant.

1. 116
1865

Újra-várattár!

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

Academia Scientiarum Hungarica

Lecturis Salutem!

Significavit nobis spectatissimus Vir Gustavus Wenzel, Phil. et Juri„ um Doctor, horumque in Universitate Desthiensi Professor publ. ordinarius, pluri„ um eruditarum Societatum, nec non Aca„ demiae Hungaricae in Classe Historia„ rum Socius, se tum alendae augendae„ que cognitionis uberioris scientificae, tum consortio virorum eruditorum, ad ingenio„ rum alacritatem excitandam ac solertiam acuendam semper efficacissimo, fruendi desi„ derio, exteras oras invisere velle.

nominatim Lutetiam Parisiorum

Quamobrem commendatione nostra con„ digna honestissimum hocce studium ani„ mare, atque omnium Institutorum Lite„ rariorum, Academiarum & Societatum Eruditarum Praesidum ac Membrorum benevolentiae decenter insinuare officii no„ stri duximus; enixe simul rogantes, ut eum etiam in congrediendis in nostram partem monumentis, ad historiam hungaricam rectius faciendis fiducia consilio

consilio veniaque suppeditare gratiose velint.
Facientes ei una potestatem, ut cum Societa-
tibus, historias praecipue juventibus, nomine
nostro necessitudinem ad commercium epi-
stolarum inire valeat: promittentes ex no-
stra quoque parte, iisdem omnium, quae ad
rem earum nexus facere poterunt, ad vires
suppetentibus nostro literario, copiam liben-
ter facturos.

Datum Pesthini ex Conjessu nostro
die 25 10 Cr 1ii 1865 celebrato.

Baro Joseph Eötvös

Academiae Hungaricae Vice-Praeses

Dr Franciscus Toldy

Institutui vero Artium Eleg. Hung. [illegible] Academiae Hungaricae a Secretis.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1. 117/1865

Az 1865-ik év

jul. 31-től dec. 30-ig beérkezett cserе-, ajándék és köteles könyv-
példányok és egyéb műtárgyak jegyzéke.

I. Területéről.

1. Angol kormány statist. országlya. — London. a, Statistical Abstract for the United Kingdom, from 1850–1864. b. Statistical Abstract for the Colonial and other possessions, from 1850–1863.
2. L'Académie des sciences. Paris. Mémoires de l'Académie des sciences. Tome XXVI. XXXII. XXIV.
3. L'Académie des sciences morales et politiques — Paris. Mémoires de l'Academie des sciences morales et politiques. Tome. VIII. IX. X. XI.
4. Germanisches Museum — Nürnberg. „Anzeiger für Kunde d. deutschen Vor-Zeit. Neue Folge. XII. Jahrg. № 6.7.8.
5. Kath. Gymnasium — Löcse. — Értesítvénye 1864-ről.
6. K.K. Gelehrten Gesellschaft. Krakó. — Évkönyvei (Rocznik) XXXI, XXXII. Köt. 21. 22.
7. Kais. Akademie d. Wissensch. Wien. — Értesítője 1865. № 19. 20. 23.
8. Főgymn. Igazgatóság. Beja. A tanuló ifjuság
II félév.
9. Lyceumi Igazgatóság. N. Rőcs. Tudósítás a nagykőrösi ref. fő- és elemi iskolákról 1864-5.
10. K. k. Statistische Central Commission — Wien. Mittheilungen aus dem Gebiete der Statistik. XII Jahrg. 1. Heft.
11. Fő reáltanoda igazgatósága. Pest. „ Tudósitvány 1864-5. Két péld.
12. Kath. Lyceum Igazgatósága. Kecskemét. A főgymnasium Tudósitványa 1864-5.
13. K. Gymnasiumi Igazgatóság — Sárszeg. Tanulók érdemsorozata 1864-5. II. f. é.
14. Ikla. hitv. Gymnasium — Csurgó. Értesitvénye 1864-5.
15. Főgymn. Önképző egylet — Buda. Évkönyve, 1865-ről.
16. Mährisches Landes Ausschuss. — Brünn. Codex Diplomaticus Moraviae. VII. köt. ser III. szakasz.
17. Főreáltanoda Igazgatóság — Kassa. a. Fűzfás értesítő Rózsa reb. ezmű Könyvei. b. Értesitvényeit 1862/3, 1863/4, 1864/5.
18. Főgymnasiumi Igazgatóság. Pécs. Tanuló ifjuság sorozata.
19. Cs. k. Gymnasium — Zengg. Programmja 1864-5.
20. Kir. Egyetem fő könyvtára. Tübingen. a. Zuwachsverzeichniss 1864-5. b. Két thesis. 1864. c. Egy inauguralis dissertatio. d. 20 füzet egyetemi dissertatio.
21. Musée de l'école clinique. Amsterdam. Catalogue de la collection d'Anatomie humaine etc.
22. Académie Royale des Sciences. Amsterdam. a, Verhandelingen. Afd. Letterkunde D. III. b. Verhandelingen. Afd. Natuurkunde. D. X.

I. 118
1865

c. Verslagen en Med. Afd. Letterkunde D. VIII.

d. Verslagen en Med. Afd. Natuurkunde D. XVII. 33

e. Jaarboek 1863.

f. Jaarboek 1864.

g. J. van Leeuwen: Senis vota pro patria.

23. Académie Impériale des Sciences. Pétersbourg. a. Rapport sur l'activité de la Commission Imp. Archéologique 34.

b. Bulletin de l'Acad. Imp. des Sciences. Tom V. Nr. 3–8. Tom VI. Nro 1–5. Tom VII. Nr. 1. 2.

c. Mémoires de l'Acad. Imp. des Sciences. Tom V. Nr. 2–9. Tom VI. Nr. 1–12

24. Alterthumsverein. Bécs. Berichte und Mittheilungen des Alterthumvereines. B. VIII. IX. abt. I. abt. I.

25. Histor. Verein für Steiermark. Gratz. a. Mittheilungen des Histor. Vereines 13. Heft. 35

b. Beiträge zur Kunde Steiermärkischer Geschichtsquellen. I. Jahrg.

26. Horvát, Tót és Dalmátország országgyülési irodája .... Zágráb. Spisi Saborski etc. od god. 1861. Dio I. II. Svezak III. IV. 36.

27. Société Numismatique Belge. Brüssel. Revue de la Numismatique Belge. Tom. III. Livr. 3.

28. Szalontai dalárda. Szalonta. N. Szalontai Emlék. Négyes: Zongorára. 37.

29. Ev. főiskolai Igazgatóság. Szarvas. A szarvasi ev. főiskola programmja $186\frac{2}{3}$ $\frac{9}{5}$ és $186\frac{3}{4}$ évről.

30. Ref. főiskolai Igazgatóság. Kecskemét. A kecskeméti ref. főiskola Értesitvényei $186\frac{2}{3}$, $186\frac{3}{4}$, $186\frac{4}{5}$ évről.

31. Reale Accademia di Scienze mor. e polit. .... Nápoly a. Rendiconto dell' Accademia di Scienze mor. e polit. Quaderno di Giugno 1865. 38.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

b. Rendiconto della Reale Accademia di Archeologia etc. Luglio-Dicembre 1865. 39.

32. Joghallgató segély egylet. Pest. A m. kir. tud. Egyetemi Joghallgatókat segélyző Egylet éri jelentése $186\frac{4}{5}$. 40.

33. Smithsonian Institution. Washington. a. Results of Meteorological Observations from the year 1854 to 1859. Vol. II. Part I.

b. Annual report of the Board of Regents of the Smiths. Inst. for the year 1863.

c. Twentieth annual report of the Board of Trustees of the public schools of the city of Washington

34. American Philos. Society. Philadelphia. a. Transactions of the Amer. Philos. Society. Vol. XIII. New Series. Part I.

b. Catalogue of the Amer. Philos. Society library. Part I.

c. Proceedings of the Amer. Philos. Society. Vol. I for the years 1838, 1839, 1840. Vol. IX. No. 71. No. 72.

d. List of the members of the Amer. Philos. Society.

35. Academy of Natural Sciences. Philadelphia. Proceedings of the Acad. of Natural Sciences. No. 1–5. 1864.

36. Société Impériale Géographique de Russie ... Pétersbourg. a. Compte-rendu de la Soc. Imp. Géogr. pour l'année 1864.

b. Zapiszki I. Ruszkago Geogr. Obscheszt-va. Knizska III. IV.

37. Académie Royale de Belgique. Brüssel. a. Annuaire de l'Acad. Roy. 1865.

b. Mémoires couronnés et autres mémoires. Tome XVII.

c. Mémoires couronnés et Mémoires des Savants etrangers. Tome XXXII.

d. Bulletins de l'Acad. Roy. Tome XVIII.

38. Oriental Literary Agency. London. The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain etc. Ireland. New Series. Vol. XIX. I. Part 2.

39. Kön. Bayer. Akademie der Wiss. München. Sitzungsberichte der kön. Bayer. Akad. der Wiss. 1865. I. Heft 3. 4.

40. Royal Geogr. Society. London. a. The Journal of the Roy. Geogr. Society. Vol. XXXIV. 1864.

b. Proceedings of the Roy. Geogr. Society Vol. IX. No. III. IV. V. VI.

41.

41. M. Képző művészeti társulat. Pest. — A m. képző művészeti társulat Évkönyve 1864.

42. Ritterschaft Esthlands. Reval. — Nachrichten über Leben und Schriften des Herrn Scheimrathes Dr. Karl Ernst v. Baer.

43. Société Archéologique. Namur. — Annales de la Société Archéol. de Namur. Tom. VIII. Livr. 3.

II. Magánosoktól:

~~44. Rétter Károly. Pest. Prodromus Florae Comitatus Nittriensis.~~

44. Mátray Gábor. ... Pest. Prodromus Florae Comitatus Nittriensis.

45. Reitter Ferencz kir. főmérnök. Pest. Dunaszabályozás Buda és Pest között lat. magyar és német példányban.

46. Sréter Kálmán. Buda. Eszmék és Érzelmek. 1500 péld. (2 pk.)

47. Faller Gusztáv. Selmecz. Der Schemnitzer Metall-Bergbau in seinem jetzigen Zustande.

48. Pettkó János. Selmecz. Die jüngste Controverse über die Theorie der Eiszeit.

49. Dr. Wenzel Gusztáv. Pest. Emlékbeszéd, melyet néhai Récsi Emil sz. m. bölcsészeti és jogtudor. sat. felett tartotta Dr. Wenzel Gusztáv. 12 péld.

50. Szalai István. ... Szentes. Elméleti Lélektan.

51. Ráth Károly és Römer Flóris. Győr. Győri történelmi és régészeti füzetek. IV. köt. 1. füzet.

52. Szontagh Dániel. Pest. Szontagh nemzetség származási története.

53. Csatáry Ottó. Debreczen. Utazás és utazási Kézikönyv.

~~54. Szabó Károly Kolozsvár. Az erdélyi muzeum Könyvtára.~~

55. Zombori Gedő. ... Szatmár. Fény és árny.

56. ~~Közlemények~~ Chyzer Kornél. Bártfa. Közlemények a bártfai gyógy-gyakorlatból.

57. Erdészeti lapok szerkesztősége. Pozsony. Erd. Lapok IV. évf. IX-dik füzet.

58. Popovics Milos. Belgrad. Nemzetis. kérdés Magyarországban (szerb nyelven cirill betükkel)

59. Amédée Thierry. Paris. Histoire d' Attila et de ses successeurs etc. Tom. I. II.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

60. Weigel könyvárus. Leipzig. Katalog einer ausser gewöhnlich reichen Sammlung von seltenen und kostbaren Büchern.

61. Pozner Károly Lyós. Pest. Pozner leltára. Betüsoros jegyző"könyv.

62. Ad. Quetelet. ... Brüssel. Histoire des Sciences mathematiques et physiques chez les Belges.

63. ~~Lónyay Menyhért — Buda.~~ Uray János Medgyesi Pál" Hármas faj" czimü régi könyve.

64. Rázel József. ? Nász út. Történeti regény.

65. Neilreich August. Bécs. Aufzählung der in Ungarn und Slavonien bisher beobachteten Gefässpflanzen.

66. Friedländer et Sohn. Berlin. Bücherverzeichniss Nr. 145.

67. Tóth István szerkesztő. Eger. „Guttenberg" nyomdászati közlöny mutatványszáma.

68. Maygraber Ágoston. Pest. Docksrendszer.

69. Wiedermann Károly. Lőcse. A villanyosság történetének vázlata.

70. Az első ausztriai be- és kiviteli Társulat ? Statuten der ersten österreichischen Ein- und Imports Gesellschaft in Wien.

71. Polák Ferencz. Kassa. — „Tiszta értelmü Róza", XVII-ik századbeli irmü.

72. b. Kemény Zsigmond. Pest. Török biblia, ó és uj szövetség 2 kötet.

4 evang. + apostol.
1 genesis + psalmusok.

III. Kötelés példányok:

Debreczen város nyomdája:

a. Rendszabályok a Nagy-Bocskai kertség részére.

b. Debreczen helynevei magyarázata.

c. Beszédek Kovács Ferencz tanári beigtatásakor.

d. A magyar irodalom és nyelv rövid

története, Imre Sándortól.

e. Nozák Eliza nyiregyházi nőnövel-
déjéről, Értesítés $186\frac{4}{5}$.

f. Debreczeni vasárnapi iskola növen-
dékei érdemsorozata $186\frac{4}{5}$.

g. Debreczeni róm. kath. gymnas. nö-
vendékek érdemsorozata $186\frac{4}{5}$.

h. Debreczeni elemi főiskolai növendé-
kek érdemsora $186\frac{4}{5}$.

i. Tiszántuli ref. Egyházkerület 1865.
Aug. 9–15 üléseiről Jegyzőkönyve.

Khór és Wein nyomdája. Pest. II. Lajos király ő felsége. írta Balogh Ádám.

Pleitz nyomdája. N. Becskerek. 1865. évi Aug. 7. Nagy-Kikindán tartott VII. folyamodástály II. építészeti egylet 19-k közgyülése Jegyzőkönyve.

A ref. főiskola nyomdája. Pápa. a. Magyar nyelvtan, Arvai Józseftől.
b. Keresztyén hittan. II. köt.

A m. kir. egyetem nyomdája. Buda. 12 különböző nyomtatvány.

Bába Imre szegedi nyomdája, Szegedi naptár 1866-ra.

A püspöki nyomdában. Ujvidékről: „Maticza" folyóirat 1. száma.

Burger nyomdája Szeged. Traub B. Kölcsönkönyvtárának 1-sö jegyzéke.

489/K. A f. évi Oct. 30-án tartott Őszes ülésem bejelentett fentebbi nyomtatványokat ezennel szerencsém van átkenni az Akad. Könyvtárába, Kérvén e tjegyz. Nekek aláírva hozzám visszaküldését.

Pest, nov. 8. 1865.

Aranyossáthoz tiszteltel

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Az magy. akad. Könyvtárba átvettem

Pest nov. 9. 1865.

Bruder József alKönyvtárnok

Ad 1. 118
1865

Kivonat

a statistikai bizottság f. évi nov. 2-kán tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Sok tekintetből érdekesnek és kívánatosnak találtatván, hogy a választók jelenleg országszerte folyamatban levő összeirásainak végeredményei közzétudomásra jussanak, indítványoztatott, hogy a bizottság a magy. Tud. Akadémia útján a Nmgú cs. k. Helytartóságához azon összeirások eredményeinek közlése iránt folyamodjék.

Az indítvány elfogadtatott s határoztatott, kéressék fel a k. Akadémia, hogy a Nmgú m. k. Helytartótanácsnál a választói összeirások átküldését szíveskedjék kieszközölni.

Hunfalvy János
a stat. bizottság elnöke.

1.119
1865

A stat. bizottság

jegyzőkönyvéből.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

5888 sz.

elnöki.

Magyarország kir. Tárnokmesteréről.

Magyar kir. udv. Kancellár úr
ő Nagyméltóságának f. hó 2-án 1412.
sz. a. kelt elnöki levele szerint a ma-
gyar tudományos akadémiának f. é.
October 14-én 957. sz. a. kelt beadvá-
nya folytán a cs. kir. külügyminis-
terium részéről megengedtetett, mi-
szerint Perenczics Ansal volt csator-
goni érseki munkáinak közrebocsá-
tásával megbízott Wenczel Gusztáv
pesti egyetemi tanár és akademiai
levelező tag, a monda emlékbe
vonatkozó és a bécsi cs. kir. titkos
levélszárban létező irományokat
az e tekintetben fennálló szabályok
megtartásával betekinthesse és kiv-
nálkozza.

Miről is Méltóságodat, további
szíves intézkedés végett oly kozzá,

/.

Méltóságos Gróf Vay Emil úrnak, cs. kir.
Kamarás és a m. tud. akademia Elnökének

Pesten.

1.120
1865

adájával van szerencsém érteszteni,
miszerint a kiratott miniszterium-
nak f. é. Decsember 31 éa 14,1774. sz. a.
Kancellári úri ő Nagyméltóságához
intézett átirata szerint, egyuttal
a sitkoo kerületi igazgatósága a
kellő utasitásokkal ellátaratott.

Budán November 4én 875.

B Semyey Dal

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Vetten nov. 11. 1865.

Tört. ü.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kivonat
a' Nyelvtudományi Bizottság folyó évi Nov. 6-kán
tartott ülésének Jegyzőkönyvéből.

2.) Hunfalvy Pál és Budenz József a' mult Octoberi ülés határozata szerint annak lévén megbízva, hogy Barna Ferdinánd muzeumi könyvtári őrsegéd által lefordított Kalevalát nézzék át, és tegyenek ide jelentést, azt most következőképen adák elő.

„A' finn Kalevala a' világirodalomban olly nevezetességü epos-i mű, hogy az európai tudósok az ótt görög, ind perzsa (Zah-nameh), német (a' Nibelungen) eposzok mellé jelességét és nagy fontosságát. Az európai nagy irodalmak mind járt első megjelenésekor nemcsak tudomást vőnek róla, hanem fordítások által be is ültették a' magok kebelébe. A' magyar irodalom köteles volna azt fordítás útján magáévá tenni, már azért is, mert az emberi szellem ily tettein nyilatkozásai közt ötödik helyre méltatja a' kritika. De közelebb, és még láthatóbb érdekből van éppen a' magyar irodalomnak a' Kalevalai tüneményben. Ez ugy is az általaji nyelvű népeknek eddigelé első és egyetlen eposza, a' többi: mind az ázsia nyelvű népeké. Ugyde kincsen irodalom Európában, melly annyira szorúlnak az általaji nyelvekhez, mint épen a' magyar irodalom. Neki kötelessége, minél előbb teljes és hü fordításban birni a' Kalevalát, nemcsak azért, hogy abban az emberi szellem egyik eredeti nyilatkozását csudálja, hanem hogy azon és szellemet tanúlja benne megismerni, a' melly legközelebb áll saját nemzeti szelleméhez. Ha igaz, hogy a' finn nyelv rokona a' magyarnak – mit senki sem tagadhat többé, mert azt a' magyar nyelv maga fennszóval hirdeti: úgy igaznak kell annak is lennie, hogy nem lehet idegen az a' szellem, a' melly a' Kalevalát tőlünk teremtette.

„Kétségen kivül ez határ (a' miránkra is) tán a' finn nyelvet megtanulták, hogy a' nagy munkát fordításá-hoz fogjanak. Először Fábian István kibirkózott a' fordí-tással, mellynek egy része a' magyar közönség elé is került

1 12 1/2
186

nagy részre a' Kalevalai fordításnak Hunfalvy Pál bírói-
sági tagnál van. Most Barna Ferdinánd nyújtja be
az egész Kalevalát, s a' megbízott tagok kénytelenek beval-
lani, hogy a' fordítás általában az eredetinek szellemét
nagyon jól eltalálta, mert magát egészen bele élte az
eredetibe. Ezt mi kifogás lehet még ellene, azon a' fordító tudo-
mányos Fábián László közreműködésével is, kinek tudvalé-
vő érdekelentsége a' "Kerek" helyes Kalevalai fordításnak
kétségtelenül többet, mint bárki fog ügyelni, könnyen és kivesen segíteni fogja.

† a' fordító † a' bírá-
lók figyel-
meztetéseit
tekintetbe
vevén, könnyen
fog segíteni.

A' bizottság, mind a' Kalevala nagyfon-
tosságáról, mind arról is meggyőződvén,
hogy a' Barna Ferdinánd fordítása,
a' tudósítók Fábián László bírála-
ti ellenőrködése mellett minden tekintetben
megtökéletesbül válik, annak kinyomatását az
országtól által ajánltatni fogja. A' kira-
telt ország pedig annál hajlandóbb lehet annak ajánlására, minnél
inkább tartja szeme előtt a' Kalevalának
országunk a' világirodalmi nevezetességét, s hozzávesszi, hogy két hasá-
bos kiadásban az egész műnek kiállí-
tása kisebb költségbe fog kerülni.

megtökéletesbb.
sebbé

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ugyanaz a napról.

3.) A' bizottság Keressei Albert kajórási szótárát (az ál-
tal okajtandó pártolni, hogy az Akadémiát annak 50 példá-
nyainak megvételére fölkéri.) illetőleg elővegyen, hogy e

Keressei Albert kajórási szótárát az aka-
démia vizsgáltatta meg, annak kinyomatá-
sát is elhatározta. De minthogy a' költség
kiárya miatt később kellett volna azt
választani: a' szerző saját költségén nyo-
matta ki. Azomban méltányos volna, hogy az
Akadémia saját használására, vagy 50 pél-
dányt megvenne belőle, s az által utólag-
osan segítené azt a' vállalatot, melly előbbi
igyekezett egy nagyon érzett hiányt irodal-
munkban kitölteni.

Kivonat

A M. Tud. Akadémia november 6-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

259. Tolday Ferencz r. tag, mint a nyelvtud. bizottság előadója e bizottság nevében a következő előterjesztést teszi: „Tisztelt osztály! Az Akadémia nemcsak a közóhajtásnak, hanem a köz és égető szükségnek is felelt meg, midőn nagy szótárát dolgoztatta és kiadja. E munka nyelvtudományunk jelen színvonalán áll, tekintve szótári előmunkálatainkat, ezeket nemcsak magában foglalja mind, ha nem számos, az irodalom által még nem ismert népi anyaggal is kiegészíti. Szerzők a saját útján megjelent nyelvemlékekből nem az Akadémia és Tolday Ferencz kiadásaikból, Szalay Ágoston és Ipolyi Kálmán napvilágot látott gyűjteményeikből, régibb jeles írókból pl. Pázmán munkáiból stb. amit akár az értelemre nézve eltérőt, akár a szóelemzésre nézve felvilágosítót és bármi tekintetben érdekest találtak, a Nagyszótárba beigtatták; azonban igen számos nyelvemlékeink csak kéziratban vannak még s kibuvárolva még nincsenek; népi szóanyag-kincsünk szinte nincsen még kimerítőleg ismertetve s mert nyelvtudományunk maga is kétirányban elégé kimívelve nincsen, – értjük a nyelvtörténetét s hasonlítását a közelebb s távolabb álló rokon nyelvekkel: a „Nagyszótár" legjobb még is csak a már ismert állapotot constatirozza, s ekép inkább csak kiinduló pontúl szolgálhat, mintsem hogy befejezett műnek tekintethetnék. Magok a szótár nagyérdemű szerkesztői kívánságára is a Nyelvtudományi Bizottság felkérte a hazafi közönséget, járulna bővítései és észrevételeivel a majdan megindítandó pótkötetekhez; ezenkívül az összehasonlító nyelvészet haladásaitól várja a mű e részbeni gazdagíttatását, de a mi nélkül maga a hasonlító nyelvészet sem léphet elég biztosan; a mi nélkül a hangtan, első igazi alapja minden nyelvészkedésnek, egész kitanjedésében kinem fejthető; s végre a mi nélkül

1122/1865

szótárunk legnagyobb részt csak is az új s legújabb kor nyelvének szótára marad: a nyelvtörténeti elem, legnagyobb részt hiányzik abban. Azonban

„ Nyelvtörténetünk eddig még zsenge éjében van. Az Akadémia érdeme, hogy hasonlíthatlanúl több emlékét bírjuk együtt a középkornak, mint a mennyit Révai ismert, hogy több fontos emlék világot látott már, s így e tudomány egy s más irányban már megindulhatott: de arra, hogy minden nyelvelemnek, a nyelvszerkezetnek és minden szónak történetét, megjedig annak képzési és jelentési phasisait, s így az összes nyelv belső fejlődését ismerjük, legalább azóta, hogy irodalmunk emlékeket hagyott, s hogy ezek alapján egy teljes m. nyelvtörténeti szótárunk legyen: arra minden fennmaradt emlékek részletes és teljes átvizsgálása kivántatik.

„ Ez, tisztelt Osztály, egy fél életet, egy egész embert kiván. És most azok, kik eddig nyelvtörténeti tanulmányokkal foglalkoztak is, azt csak mellesleg tehették: ideje hogy ez egyik első, s a nyelvtudományra nézve alapvető munkálkodást a Nyelvtudományi osztály, tudományunk mostani Stadiumában, maga indítsa meg. Csak ily úton várható a kivánt siker: t. i. ha találunk férfiut, ki egész odaadással, s kizárólag, nyelvünk összes hagyományait a középkorból, tehát codexirodalmunkat, valamint a XVI. és XVII. század irodalmát is átvizsgálván, ily nyelvtörténeti szótárba foglalja-e vizsgálat eredményeit. Más úton, t. i. akadémiai eszközlés nélkül, az nem lehetséges: mert e nélkül ki szánhatja minden idejét e munkának, s a készmunka hol találhat kiadót, miután az nem a nagy közönségnek, hanem csak a tudománynak szól. E munkához azonfelül szenvedély s készültség kell. Sem azt, sem ezt költeni s előidézni rögtön nem lehet. Szerencse ha találtatik, ki ily nehéz munkára lelkesedve és előkészülve van; s kettős szerencse, ha az vállalkozni is kész.

A Nyelvtudo-

„A Nyelvtudományi Bizottság örömmel jelentheti a tiszteli osztálynak, hogy csaknegyan azon helyzetben van, miszerint a szükségre rámutatván, egyszersmind azon erőre is rámutathat, mely annak megfelelni nem csak hivatva van előzményei által már, hanem arra ajánlkozik is. A tiszteli osztály ismeri Mátyás Flórián t. tag e téren tett eddigi fáradozásait azon mutatványokból, melyeket az ülésben előterjesztett, melyeket a t. tag maga kiadott, s melyek e bizottság közleményében világot láttak. Ő kész összes előkészületeit, vala„ mennyi még át nem vizsgált emlékek kibuvárlásával kiegészíteni s szótár alakban feldolgozni, úgy hogy mihelyt, legfeljebb három évalatt, az akadémiai nagyszótár nyomtatása be lészen fejezve, a nyelvtörténeti szótár is sajtó alá mehessen, annaknak legnél„ több kiegészítésére szolgálandó.

„De erre szükséges, hogy a tiszteli tag, mostani állását elhagyván, Pestre jöjön fel; hol mindazon kéziratokat, régi nyomtatványokat s egyéb tudományos eszközöket feltalálja, melyekre, a nagy munkálat befejezésére, még szüksége van; Pestre, hol folytonos eszmecserében élhet a nyelvtudományi bizottsággal, melynek folytonos részvételére számol; végre hogy minden idejét, megszakadás nélkül, e munkára szánhassa, e mellett a nyomtatásra is felügyelhessen, mely a szerző hozzájárulása nélkül nem eszközöltethetik.

„De ha a megbízandó tag Pestre hivatik, az Akadémiának azt lehetővé is kell tenni. S midőn a bizottság arról értekezék, mily óvidi kirendelését hozzon javaslatba, örömmel üdvözlötte a bizottság előadójának nézetét, mely a meghívást irántylag kisebb áldozattal teszi lehetségessé.

„Hunfalvy Pál társunk t. i., könyvtárnoki állásánál fogva, fölemlítette, miszerint az akademiai könyvtár olvasó termének megnyitása, mely általánosan várva váratik, egyáltalában lehetetlen a mostani

személyzet szaporítása nélkül. Ugyanis két egyén, mely nincs is oly állásba téve, hogy kizárólag a könyvtárnak élhessen, nem bírhatja el a könyvtárt, a hol nem csak a közönség s annak kívánalmai által vétetnek igénybe, hanem az összes administration kívül maga a fölajstrom is több évi munkát követel, annál többet, minél kevesebben működhetnek benne. Véleménye az, hogy ha Mátyás Flórián hivatnék meg másod alkönyvtárnoknak, talán 700 ft évdíjjal, szótári megbízatása fejében szinte 3—4 százzal javadalmazva fizetése, őt idenyerhetnők, s ő az olvasóteremi egyik szolgálattétellel bízatván meg, folytonos jelenléténél fogva és a könyvtárban, szótári munkálkodásait ugyanitt, s főleg a nyitva állás óráin kívül, a legkönnyebben s legkevesebb időveszteséggel folytathatná.

„Így véljük összeegyeztetni a könyvtár s a nyelvtörténeti szótár érdekeit, s mindkettőt aránylag nem nagy áldozattal, miután az egyik állás mindenesetre betöltetlenül nem fog maradhatni, hacsak könyvtárunkat a közönségtől még évekig elzárni nem kívánjuk. Ezek nyomán kéri a bizottság a tisztelt osztályt: méltóztassék a Nyelvtörténeti szótárnak Mátyás Flórián akadémiai lev. tag által, megbízatás útján, munkába-vételét, az összes ülésnek ajánlani, hogy ez az ügy keresztülvitelére szükséges költségek iránt a Tekintetes Igazgatósághoz megtehesse felterjesztését."

A Nyelvtudományi Bizottság ezen javaslata az osztály által pártolólag terjesztetik a legközelebbi összes ülés elé.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kiadta
Arany János
titoknok

Összes ülés

Kivonat

az 1865. nov. 27-én tartott összes akadémiai ülés jegyzőkönyvéből.

288. A titoknok előterjeszti az ülések jegyzőkönyvének 259. számát, mely szerint a Nyelvtudományi Osztály Mátyás Flórián l. t. magyar nyelvszótárai munkálatait nevezett tagnak Pestre telepítése, illetőleg másodkönyvtárnoki hivatalba helyezése s a szótári munkálatoknak némi pótfizetés által ohajtván biztosítni, ez iránti határozatát jelen összes ülésben pártolólag tudni kívánja.

A Nyelvtudományi Osztály véleménye elfogadtatván, jelen összes ülés pártolása mellett föl terjesztendő az Igazgató Tanácshoz.

Kivonta

Arany János
titokn. s.

Ad 1122/1865

Kivonat

A M. Tud. Akadémia nov. 6-án tartott kiv-gyűlése jegyzőkönyvéből.

258. Ugyanezek a nyelvtudományi bizottság Ke„ nessei Albert hajozási szótárát illetőleg előterjesztik hogy e szótárt az Akadémia megvizsgáltatta s annak kinyomatását is elhatározta. De minthogy a költség hiánya miatt későbbre kellett volna azt halasztani: a szerző saját költségén nyomatta ki. Azonban méltányos volna, hogy az Akadémia saját használára vagy 50 példányt megvenne belőle s az által utólagosan segítené azt a vállalatot, mely először igyekezett egy nagyon érzett hiányt irodalmunkban kitölteni"

Ez indítvány is egyértelműleg pártoltatván, ajánlólag fog terjesztetni az igazgatóság legközelebb tartandó ülése elé.

1123
1865

Kemeny.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ig. Jan.

Kivonat

A M. Tud. Akadémia november 6-án tartott kis-gyülése jegyzőkönyvéből.

257. Olvastatott a nyelvtudományi bizottság f. e. nov. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből a következő pont: „Hunfalvy Pál és Budenz József azzal tévén megbízva hogy a Barna Ferdinánd muzeumi könyvtári őr segéd által lefordított Kalevalát nézzék át jelentésöket következőleg adják elé. A finn Kalevala a világ irodalomban oly nevezetességü eposzi mü, hogy azt az europai tudósok a görög, ind, perzsa, zsidó, német (a Nibelungen) eposzok mellé sorozták, mi maga elégyé bizonyitja annak jelességét és nagy fontosságát. Az europai nagy irodalmak mindjárt első megjelenésekor nemcsak tudomást vőnek róla, hanem forditások által be is ültették a magok kebelébe. A magyar irodalom köteles volna azt forditás utján magáévá tenni, már azért is, mert az emberi szellem ilyesén nyilatkozatai közt ötödik helyre méltatja a kritika. De közelebb és meghatóbb érdeke van épen a magyar irodalomnak a Kalevalai tüneményben. Ez ugyanis az altaji nyelvü népeknek egyetlen első és egyetlen epósza, a többi mind az árja nyelvü népeké. Úgy de nincsen irodalom Európában, mely annyira csatlódik az áltaji nyelvekhez, mint épen a magyar irodalom. Néki kötelessége, minél előbb teljes és hü forditásban birni a Kalevalát, nemcsak a végett, hogy abban az emberi szellem egyik eredeti nyilatkozását csudálja, hanem hogy azon ős szellemet tanulja benne megismerni, a mely (egy) közelebb áll saját

1124
1865

nemzeti szellemének. Ha igaz, hogy a finn nyelv ro-
kona a magyarnak, – mit senki sem tagadhat zöb-
bé, mert azt a magyar nyelv maga tanúsággal hir-
deti: úgy igaznak kell annak is lennie, hogy nem
lehet tőlünk idegen az a szellem, a mely a Kalevalát
teremtette.

Jótétségen kívül ez hatott is a mieinkre, kik
a finn nyelvet megtanulták, hogy a nagy munka for-
ditásához fogjanak. Először Fábián István l. tag
birkozott a fordítással, melynek egy része a ma-
gyar közönség elé is került, nagy része a Kaleva-
lai fordításnak Kunszabó Pál bizottsági tagnál
van. Most Barna Ferdinánd nyújtja be az egész Ka-
levalát s a megbizott tagok kénytelenek bevallani,
hogy e forditás általában az eredetinek szellemét na-
gyon jól eltalálta, mert a fordító magát egészen be-
le élte az eredetibe. A mi kifogás lehet még el-
lene azon a fordító a birálók figyelmeztetéseit te-
kintetbe vévén, könnyen fog fejteni. A bizottság
mind a Kalevala nagy fontosságáról, mind arról is
meggyőződvén, hogy a Barna Ferdinánd forditása a
tudósítók birálati ellenőrködése mellett minden te-
kintetben még tökéletesebbé válik, annak kinyo-
matását az osztály által ajánltatni fogja. A tisz-
telt osztály pedig annál hajlandóbb lehet annak
ajánlására, mennél inkább tartja szeme előtt a Ka-
levalának világirodalmi nevezetességét, s hozzá
veszi, hogy kötetes kiadásban az egész műnek
kiállítása kisebb költségbe fog kerülni.

E jelentés alapján az igazgató tanácsnak, az
akadémia részéről ajánltatni fog a Kalevala fenérin-
tett fordításának kiadása, az erre szükséges költsé-
gek utalványozása végett.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyságos Tudományos Akademia!

Köteles kötelessége van, hogy a pályamunkák bírálásánál sajátságos nézeteiket közvetítsék el, s hogy nem a legjobb mű – abban vagy nézetben – nyeri a jutalmat, hanem a melynek szerzője pályatársát el tudja a bírálókkal hitetni, hogy a többi okok akaratlanul is hatni nem fognak.

Így például, nem kívánja a nagyságos Akademia, hogy példákkal illusztráljam állításomat.

Hogy ezen a tudományokat előnyére mozdító de jutalmat bírálatra nem méltó nézetekből eleje vétessék, elhatározta magában 50 o. é. aranyból álló díjnyert tűzni ki azon mű megjutalmazására, mely versenytársai közt legtüzetesebben előadandja azon módokat, melyek által lehetetlenné tétessék a bírálók előtt a pályamunkák szerzőinek kiadása.

Az A. Akademia elfogadja ajánlatomat, s megbízásából az Athenaeum szerkesztőségére adni, mit azonnal teljesítek is 50 ft arannyal.

Kikötöm magamnak: hogy a pályatársi barátkodó nézetbeli tévedésbe ne kalandjak; – hogy a bírálók választmányában személyesen, vagy megbízottakon által két részről is kérjek, és hogy a határidőig közül bármelyik elhalasztassék:

Tapasztalásból a pályamunkák bírálata közben tévedhetlen útasítás, miként tétessék azon módok előadása mellett által lehetetlenné a bírálók előtt a pályázó munkák szerzőinek kiadása, hogy így a munkák közül mindég az nyerje a díszoklevelet jutalmat, mely azt belbecsénél fogva legalább megérdemli. Jutalma 50 ft arany.

Pest 1865 November 8-án

1125/1865

alázatos szolgája

Szigethy Imre

BUDAI KIR. FŐREÁLTANODA

111. sz.

Méltóságos Elnök Ur!

A magyar tudomány Akademia, ügyrendének 192 pontja szerint, elha-
tározta, hogy a magyar Korona területén levő több tudományos
testületnek és intézetnek, mindennemü kiadásait megküldi.
E nagyfontu határozat folytán több intézet részesül már nagybecsü
könyv-küldeményekben, s ez által igen kathatós eszközt nyer, a tu-
domány-oknak általán, de különösen azoknak magyar nyelvesi mi-
velésére. — Ezen irányban halad a budai Kir. főreáltanoda is, s
buzgó iparkodásban erejéhez, s viszonyaihoz képest nem akarna
megette maradni semmi más hasai intézetnek.

E czélra azonban az Akademia által kiadott könyvek
birtoka majdnem nélkülözhetlen, de mivel az intézet pénzbeli vi-
szonyai, fájdalom! nem engedik, hogy ama, néha költségesebb
kiadásokat megszerezhessük, alulirt, mint a nevezett intézet igazgatója
bátorkodom Méltóságodat mély tisztelettel kérni:

méltóztatnék kegyesen kieszközölni, hogy a budai Kir.
főreáltanoda — arra esetben, ha az akademia kiadásaiból még
felesleges példányokat birna — az ügyrend 192 pontja kedvezményeiben
jövőben részesitessék.

Ki egyébiránt a legmélyebb tisztelettel maradok

Budán 1865 évi November 8-án

a tanári testület nevében

legalázatosabb szolgája

Dr. Schenzl Guidó

k. igazgató

1126
1865

Tekintetes Tiszteknek!

Ha nem lenne érdekesebb tárgy egyik ülésemen felolvasnék a legközelebbi természettudományi szakgyűlésen az Anthemis arvensis-féle fajnak egy érdekes válfajáról melyet Pest és Nó, grád megyében szedtem. Megkülönböztetett tisztelettel maradvén

Tekintetes Tiszteknek

Urnak

Pesten Nov. 9-dikén 1865.

alázatos szolgája

Dorner Károly

1127
1865

Tekintetes

Arany László urnak

a magy. tud. Akademia titoknokának

Helyben.

Pest, Nov. 6. 1865.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

643/I. Vetsem nov. 8. d. u. 1865.

Budán Novemb 8kán 1865

Igen tisztelt Tekintetes
Titoknok Úr!

Hogy a Tekintetes Akademia igazgatósága részéről a Nmlgű Helytartó tanács hoz nyujtott folyamodást a 140,000 ftnyi kölcsön ügyében holnap az az f: hó 9én előadandó akadályra ne találjak annyiban a'mennyiben a f:é: Januar 25. é 27kén igazgató tanácsi ülés jegyző könyvének a folyamodás hoz mellékelt kivonata szerint arra, vajjon volt e G. tag jelen, mintáu ott a tagok száma kitéve nincsen, — megfelelhessek, igen kérem Tekintetes Urat sógodnak, nékem a jelenvolt tagok számát é nevét legalább egy kis levelkében még ma lakásomra (: Budán a várban Orfeghár utcza 887. sz. 1. emelet:) megküldeni szíveskedjék

igaz tisztelője
Szinnyei József
előadó titkár.

1128/1865

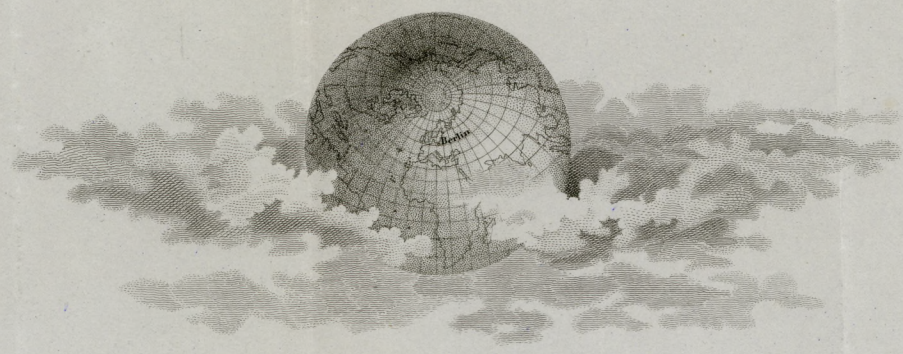

Die Gesellschaft für Allgemeine Erdkunde in Berlin.

C. F. Wolf Fecit lith.

beehrt sich

der Magyar tudományos Akadémia

hierdurch den Empfang von

Hunfalvy János, A magyar birodalom természeti viszonyainak leirása 1–7 füzet. Pest 1863.64. 8

anzuzeigen, und durch ihren derzeitigen Vorstand den Dank der Gesellschaft für die geschehene Mittheilung auszusprechen

Prof. Dr. W. Koner

Berlin den 9. November 1865

1129
1865

659 82. ann. 13. 1885.

PEST 17 7-7

BERLIN
POST-EXP. 8.
10 11 65 # 6-7N

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Magyar tudományos

Akadémia.

für

Pest

Absender: Geographische Gesellschaft zu Berlin.

Kérjük e lapot aláiratva vételi elismervényül a Magyar tudományos Akademiának visszaküldeni.

A könyvek jegyzéke,

melyek ..... csomagban ..... szám alatt

.....

pesti könyvkereskedő által küldettek

A .....

I. A magyar tudományos Akadémia részéről.

Wir bitten dieses Blatt unterfertigt als Bestätigung des Empfanges der „Magyar tudományos Akadémia“ zurückzusenden.

Verzeichniss der Bücher,

welche in 1 Packet mit 1 Zahl durch

Ferdinand Eggenberger

Buchhändler in Pest abgesendet wurden

An die Gesellschaft für allg. Erdkunde

Berlin

I. Von Seite der „Magyar tudományos Akadémia.“

A magyar birodalom termé-

szeti viszonyainak leirása

1 — 7 füzet.

Den Empfang obigen Werkes

bestheinigt hierdurch im Namen

der Geographischen Gesellschaft zu

Berlin.

Berlin d 9. November 65

Prof Dr Koner

Ad 1129

1865

II. Mások részéről

II. Von Andern

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Alulírt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem.

Ich Unterfertigter bestätige hiemit, dass ich die oben angeführten Bücher empfangen habe.

Pest, 1861. Emich Gusztáv magy. akad. nyomdász.

Kivonat a m. tud. Akademia
Archeol. Bizottmányának f. évi Május 9ei tartott
ülése Jegyzőkönyvéből.

VIII. Azon tekintetből, hogy az archaeologiai társulatok, melyekkel a m. tud. Akademia kiadási-csere viszonyban áll, saját nagybecsü munkálatik-hoz képest, mintegy hasonló értékü kiadványaink-kal megtiszteltetvén, a reánk nézve igen előnyös csere viszony folytatására buzditaszanak, elnöki felkérés a bizottságot, ajánlaná az akademia méltányos figyelmébe, hogy ezen társulatok ezentúl ne csak puszta-ján, mint jelenleg történik, az „archaeologiai közlemények-ket, hanem mint az akademia más szakos nem archaeologiai társulatokkal nyj is tehessen, mindennemü egyéb archaeologiai, sőt mivel-főleg a latin olvasókat tar-talmazó - történelmi kiadványokat ők is inkább értik-ezeket is elküldeni sziveskedjék. Ezen nézetnyt a bi-zottság igen üdvös következésünek tartván, semmi ellen-vondást talált abban, hogy mig több nem archaeologiai társulat minden archaeologiai kiadványt kap kéd-vezésül, a szorosan vett archaeologiaiak, és egy két történelmi is, egyedül az Archaeol. Közleményeket nyeri viszonzásul; miért is kéri az Akademiát szivesked-jék a fennemlitett kedvezményt az idei Almanach 163 l. 184. pontja alatti társulatokra is kiterjeszteni; felkérvén egyszersmind a titkárságot, hogy ezen utalványozandó küldeményekkel, a bizottság védhárnya alatt megjelent, Dr Hampel Jam Imre munkáját „a szőkés-fekérvári ásatások eredmé-nyéről „ az illető társulatokhoz juttatni ne terhelkedjék.

Pest 1865. Május 9ei

1130
1865

Römer Flórián
az arch. bizotts. előadója
s jegyzőkönyvezője.

Ő. fz.

Tekintetes Titoknok Úr!

Az Archaeol. bizottmány f. évi. October 26án tartott ülésében felolvastam Tekintetes Urad[ná]god levelét, melyben bemutattam az állítólagos Attila gyűrűjének Chalons közelében találtat lenyomatát, azon czélból, hogy a Bizottmány véleményes Tekintetes Urad[ná]goddal közölhessem. Az, hogy a kérdéses gyűrű a hiteles ásatáskor találtatott, nem elég indok arra, miszerint minden más bizonyítékok hiányában azt Attiláénak vallhassuk, hacsak azt nem akarjuk föltenni, hogy nem a csata előtt, sem utána más valakinek gyűrűje nem lehetett, mint magának Attilának, mi magában véve nevetséges dolog lenne. Herpfelmann urral megegyeztünk abban, hogy a hosszú fejű mellékfő Socratesé, melyre mindenki elő gyakran. ez nálunk, ki a régi véfett szokás oly gyakran előfordulós Socrates fejének tartja; a fürtös, galléros ruházatú képet Herpfelmann papa fejnek véli, en Plató-enak tartom, mert e két bölcs fejé gyakran fordul elő társaság a régi irtaghiókon. De ez csak vélemény. — Régi-e maga a gyűrű, és milyen korbeli? ezt csak akkor lehetne meghatározni, ha maga a gyűrű is beküldetett volna, ez legalább remi hasznára fogalkozásra arra, vajjon lehet-e ezen ékszert egyátalán Attila korából valónak állítani. Minden tényleges erő nélkül

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a bizottmány ezen gyűjtő Attilának nem ismerheti el,
s magát egy valóságtalan állítás fentartásától által
nevetségessé nem teheti. Azért Kérem tessék a figyel-
mes bekűldő Urnak a bizottmány nevében is köszö-
netet mondani, Kérem egyszersmind figyelmeztetni arra,
hogy mindaddig, még Garnier úr véleménye ered-
detét más, nyomósabb okokat fel nem hozhat, s még
az általa olvasott Attila nevet palaeographiailag,
a gyűrűt pedig művészeti szempontból nem érvé-
nyesítheti, egyszersmind véleményhez hozzá nem járul
hatunk.

Vagyok Tekintetes Titoknok Urnak

Pest 1865. Xber 11én

alázatos szolgája
Rómer Flóris
az arch. bizottság jegyzője

1131
1865

U. I. Minthogy Szlosyk Ferencz az levele szerint
ásatásokat fogtak Attiláról, Kérem tessék azt
az Archaeologiai Bizottság gyűjteménye számára leíratni

(HB a jegyzőkönyvbe megjelenik, s így levelem
nem fűlyög. E. A.

Vettem nov. 11. 1856.

Tekintetes Magyar Academia!

Igéretem szerint megküldöm Ranzanus Péter Codexé-
hez Bakócz Tamás életét is az 1856.ban
kiadandó Evkönyvbe; ezért azt tisztelemmel el-
en irtam. Ha netalán olyasmit is megemlé-
tettem volna, mi mostanában elmaradhat,
hagyassék ki a' nyomtatásból, de a' kéziratban
maradjon emlékezet okáért, mertugy hiszem,
a' T. Academia a' kéziratokat elfogkita ten-
ni.

Küldök az Evkönyöbe ir Tralo-kö3 nevé-
völ egy darabot.

A' Religio folyó' iratot bár nem rég kap-
hatván meg, most irhatom: hogy elfogkezésem:
Micór kört h. Istvám épen Romából koro-
nat.'? az augusztusi hó 21. 22. 23. és 24. dik
számaiban jelent meg.

Irtam a' kövesztonság fölvetőiről egy
hosszab értekezést, ezt is kiadatnyák adni, mert
tőlem elfogadták.

Leirtam 1851.ben Deákul az 1741.ki ország
gyülést is több nevezetes oklevelek kivételé-
ben; de az a' nagyméltóság, ki azt olvasás
végett tőlem elkérte, oly nyilatkozattal kül-
dé vissza: hogy az most nem láthat világot.

1132
1865

megvan az elkérő, és vissza küldő levéllel együtt.

Van régi szavak jó rakás gyüjteményem is, és több régi könyvekből kiirt szólási régi szavak és szójárások tömkelege.

Képen van néhai gr. Esterházi Miklósné. der élete is, ezt, ha élek, egy másik kiadandó Ékönyvbe fogom küldeni.

Meg különböztetett tisztelettel maradván

Tekintetes Academiának

Budán Sz. Máté napján
1855.

alázatos szolgája
Podhradczky József mk.
l. t.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1132
1865

Veszprém nov. 19. 1864

Tisztelt Barátom!

Nem, Bolond Istókról írott történetem az Olvasó kíváncsiságának kielégítésére, az akadályok miatt, melyek Debrecenből kiérkező rongyegnek egy kocsikáját bámészi. A mutatta nem sokára kész lesz. — Mivel, hogy a lapokban nem olvasnak, mikor ő kihez kell ezen munkát küldeni, — ő, tán azzal kellemetlen tán, hogy ezen munkát megkérem; mélt. tanárék csak jó szívvel veszem tudatni, mi történik

a leiratával, hova küldjék
ezt?

Megkülönböztetett tisztelettel

Tekintetes urnak

mély tisztelője

Botfa 11/11 865.

Fachh Gedő

n. p. L. Egerszeg.

Válasz 16/XI. 1865.

1133
1865

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyságod

Nagyon tisztelt Titkár Úr!

Elküldtem 15 XI 865

Alázattal felkérem, a mellékelt Ő. Mél-
tóságához címzett iratokat, ha szíves-
Ednek kézbesíttetni.

Ednek tovább, arra kérjem, hogy
kaput adatni, — Engedtessék e az Akademia
nagy gyülésére bemenni jegyet nőm é
lányom számára? mert arra ezekre ha
ily jegyet nyerhetnek, őket kéjtre vinném,
ha nem, hon maradnak.

Rövidem Tájékozni 15 XI 1865

Végre jelentem hogy ezen évben, még
semmi némü, az Akademia által Ki-
adott, Könyveket vagy Értekezéseket
nem vettem; pénzt a magyar nyelv Szó-
tárának fűzetei, ezek a 11-ik jöttek hozzám.

Kérem tehát ha Nagyságod Egyenesen
intézkedni, hogy ezen hiányok az Expedíció
által pótoltassanak.

Végre magamat ajánlván maradtam legnagyobb tisztelettel

Nagyságod

Lugoson Nov. 12. 865

1134
1865

a. szolgája

Vörösmarty

655
9.

Veszprém nov. 15. 1865.

Válasz 23. nov.
1865.

A Barth

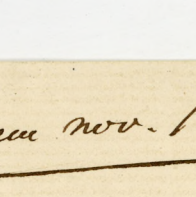

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A
PESTI KIR. KATH.
FŐGYMNASIUM
IGAZGATÓSÁGA

113

Méltóságos Gróf és Elnök Úr!

A Tekintetes magyar tudományos Akademia beiseos kiadványaival a pesti kir. kath. Főgymnasium tanári Könyvtárát is kegyeskedett megajándékozni. Ezen beiseos ajándékot a tanári kar a legmélyebb köszönettel fogadta, s a Tekintetes magyar tudományos Akademia iránti háláját az 1865iki octobr hó 29ikén tartott rendes tanárülés alkalmával jegyzőkönyvébe iktatni elhatározta.

Midőn erről Méltóságodat tisztelettelyesen tudósítani kedves kötelességemnek tartom, egyszersmind bátorkodom Méltóságodat alázatosan megkérni, hogy a pesti kir. kath. főgymnasiumi tanári karnak ezen határozatát a Tekintetes Akademia tudomására juttatni, s a nevezett testületet a Tekintetes Akademia további kegyébe ajánlani méltóztassék.

Pest, 1865iki novembr 12ikén

Dr Rosenfeld Károly
a pesti kir. kath. főgymn.
igazgatója.

1865/281

145/1865

Tekintetes Academia.

Kedves kötelességemnek ismerem az intézet nevében hálás köszönetemet nyilvánítani a Tekintetes Academia azon nagylelkű ajándékáért, melyel a nemzeti szín„ ház könyvtárát gazdagítani méltóztatott. Midőn az ajándékul küldött nagybecsü müveknek a kitett meny„ nyiségbeni átvételét igazoló kimutatást forró köszö„ netem ismétlése mellett ide zárva visszaküldeni, s e nemzeti intézet gyarapuló könyvtárát a Tekintetes Academia további pártoló figyelmébe ajánlani sze„ rencsém volna, megkülönböztetett tisztelettel marad„ tam Pesten, november 12-én, 1865.

A Tekintetes Academiának

alázatos szolgája
Radnotfay Sámuel
Udvaritanácsos és a
nemzeti színház intendánsa.

A Magyar Tudományos Academiának

Helyben.

1136/1865

Kérjük e lapot aláíratva vételi elismervényül a Magyar tudományos Akademiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l' Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke,

melyek ..... csomagban ..... szám alatt

.....

~~pesti könyvkereskedő által~~ küldettek

A *Nemzeti Színház könyv-*
tárának. *Pest*

Liste des livres

envoyés dans ..... paquet sous le No ..... par

.....

libraire à Pest

À .....

I. A magyar tudományos Akadémia részéről

I. De la part de l'Académie hongroise.

Évkönyv I – VIII. IX. 4. 5. 6.
X. 5. 7. 11. 12. 13.

Phil. t. és történettud. Értesítő I – IV.

Monumenta. Okmánytár I – X.

detto Írók: I – VII. IX.
XI. XII. XV.

Török-magyarkori tört. emlékek I. II.

Magyar tört. Tár I – XII.

Magyar Levelestár I.

Knauz: Országos tanács

Kiss: Hunyadi utólsó hadjárata

Kazinczy Fer. és kora I – III

Kazinczy eredeti munkái I. II.

Magyar nyelv rendszere

Magyar Tájszótár.

Mátray: Magyar énekek dallamai.

Fábián: Finn nyelvtan.

Huntalvy: Finn olvasmányok.

Vámbéry: Abuska.

+ Ovidius: Átváltozások I–III.

+ detto levelei.

Német-magyar zsebszótár.

Vass: Hazai és külföldi iskolázás.

Nyelvtud. Értesitő I. II.

Nyelvtud. Közlem. I. II. III.

Régi magyar nyelvemlékek I–III. IV. 1.

A magyar nyelv Szótára I. II. III. 1. 2. 3. (13 füzet)

Almanach 1863. 1864. 1865.

Jegyzőkönyv I. II.

Budapesti Szemle 41–70.

+ Uj folyam 1–3 füz.

II. Mások részéről

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem.

Pesten, november 10-en, 1865

Csepreghy lajos s k
a nemzeti szinház titkára

ad 1136
1865

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente.

Pest, 1862. Emich Gusztáv M. Akad. nyomdász.

Tekintetes Tiszteletes Tiszteknek Ur

Kérem szives kedjék a jövő nyelvészeti
osztálygyűlésre a sivita vagy persa
mohammedan feliratokról — fölvett
értekezésemet bejegyezni

Mély tisztelettel
Tekr. Tiszteknek uramnak
Alázatos szolgája
Nov 13. 1869. Vámbéry

Bejegyezve.

Tekintetes
Arany János
M. akad. rendes tagnak
a M. akad. nagyérdemü
Főtitkár urnak
Pesten.

Főmélt.ságú Magyar Királyi Udvari
Cancellária!

A Magyar Tudományos Akadémia elérte végre óhajtott czélját, hogy szűk és bizonytalan bérlakásból saját kényelmesebb és biztosb hajlékába költözve, zavartalanabbúl folytathassa tudományos működését, s immár azon kellemes helyzetben van, hogy nemzeti adakozásból ujonnan épült díszes palotáját, a folyó évi **december 11-ik napján tartandó ünnepélyes közülése** által, megnyithatja.

Midőn Akadémiánk e saját házában első ünnepélyes közülésére a ~~tisztelettel Kivül~~ Főmélt.ságú Magyar Kir. udv. Cancelláriát ~~czímzettet~~ ezennel meghívni legkedvesb kötelességünknek ismertük, hazafiúi állandó tiszteletünk kifejezése mellett maradunk

Pest, nov. 15. 1865.

A rendező bizottság nevében

~~Báró Eötvös József,~~
~~másodelnök.~~

~~Arany János,~~
~~titoknok.~~

alázatos szolgái

bizottsági tag.

titoknok

1138
1865

+7 drb

Pest. Nyom. Emich Gusztáv, 1865.

1. Megbízókat adásvételi

2. Helyek szánva.
Tegyek kiosztása. Hol, miképp?
ez iránt kérelem. Importosan kérés.
Bizottság v. megbízott valaki.

3. Ének kiosztása.
Megbízandó valaki.
Hirdetés által ének iránt
Radnitzky 2000 fr.

4. Demenffy levele.
a fővárosi intézkedés.
Ki tartja fel a rendet
körül.
a.) a főlépcsőn bejövőnél?
b.) az udvarkapun?
c.) a kertbeli lépcsőn?
d.) a terem ajtóin?
e.) Tegyek ki jegyet?
f.) Gy? h.? i? K? stb.

Deneuth

1. Az igazg. tanári kar jár-e a ~~nagy~~ gyűlésre is meghívandók. B. Eötvös rája alá.
2. Kiket akarunk akademicusnak is sokat-e?
3. Kik lesznek az akad. igazgató tanács cél tevékenység
4. Kik a ~~tanári~~ szab. kir. folyamodnak tanerőnek Direktor ajánlatára?

Umsprung Seite 2 Spalte
etc
Autotext R.

Ad 11138
1805

+ (a - b) mellékel.

Sólyomvár ólai 528
+ Gallician 156
684
+ Kolbely 150
834

Kalay László Nejé + 3 gyermeke

1178/a

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Dec. 1. Megyei D.

Jó Károly
Jo Károly J.
Kubinyi Ágis
Csengeri
Pauler
Polya
Fodl Lőrinc
Fisopán L.

1.

Az ülés megnyitása — alánya Jó Károly ideiglenes elnöklő bizottsági tag.

2.

Jelenlét. a 9 pénz 4. Körlepe L. Nagyok a bejelentés 2.—

3,

Jegyzőkönyv hitelesítés Regyei Hunfalvy János (Szalay L.) Rimaszombati tanár

4.

Ülésnek a megbízott Jegyző ürességére —

Országgyűlési tagoknak Baeferencziek Ferenczek Alapítók, Ord. Gyűl. tagok elfogadtatnak.

5.

Derkovits levele —

6.

Mádai levele —

Fodl Károly és Pongrácz a rendfentartásra egy pedagógust.

7.

br. Eötvösek kap.

Alapítók. Gyűjtők alkud. tagok,

8.

Emlék ünnep ünnep

Megrendelhető

Nov. 15.

B. Eötvös
Kubinyi
Gregory
Pauler
Polya

1.) a terem az alapítóé — és leszármazottaié — a többi orvosé ha belép.
2.) Karzaton nők ülnek.
1.) a tanárnők
2.) alapítók özvegyei.
3.) 3 nap.
~~3.) Díszgyűlés~~ 2
4. Hölgyvendégek.

Alapító. Kapual bilétek
Leszármazott — páholy 3 v. 6 bilét
Pesti orvos — 3 v —

Közönséges ülés ebéd

1138/16
1865

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~I. ez.~~

A Magyar Tudom. Akadémia elérte
végre óhajtott czélját, hogy szűk és
bizonytalan bérlakásból saját kényel-
mesebb és biztosabb hajlékába köl-
sözve, ~~zavarta~~ zavartalan zavarta
tanabbul folytathassa tudományos
működését; s immár azon kellemes
helyzetben van, hogy nemzeti ada-
kozásból újonnan épült diszes
palotáját, a folyó évi decemberi
11-én tartandó ünnepélyes köz
ülése által, megnyithatja.

Nem kétkedünk, hogy e napot
örömmel üdvözlendik nemcsak az
Akadémia minden rendü hazai
és külföldi tagjai, hanem a ro-
kon tudományos intézetek ~~nagy~~ mind a
sz. István koronája által egyesült
országokban, mind kivül is a biro-
dalomban; a hazai legfőbb és fő-
hatóságok; a nemzeti müvelteg
előmozdításában fáradozó testü-
letek, társaságok és egyletek;
legkivált pedig mindazok, kik
a mostoha idők daczára önkén-
tes áldozattal járultak, vagy
~~adományokkal~~ járulnak ~~ezután~~ gyarapításában fáradoz-
egyes ~~ügyeket gyarapítani~~ ~~kívánnak~~ hogy
tak, ~~fáradtak nem~~ a tudománynak e diszes arnoka
lépz jöhessen.

Midőn tehát Akademiánk
ez ünnepélyes köz ülésére
a kivülozimzetteket meghivni
legkedvesb kötelességünknek is-
merjük, hazafiui tisztelet-
tel maradunk.

Pest, nov. 1865.

~~Ugyv. tagok.~~

M. Akadémia.

~~M. Akadémia~~

Lisbon

1138/c.

1138/c.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Mint az akadémiai Köz-ülés ideje,

Még alig nehány éve, midőn egy szerencsés pillanatban, az egyesületi pontokat kereső nemzeti közszellem irányzásával, felhangzott a buzdító kiáltás: „A tudománynak nincs hajléka hazánkban!"

A nemzet meghallá e szózatot s megértette. Oly tárvány növekedett, minő a vagyonilag dúsabb s a művelődésben előttünk járó Nyugaton is a legtiszábbak közt foglalna helyet. Daczára elszegényi-ső állapotnak s közbejött mostoha időknek, a nemzet, nagyja és kicsinye, gazdagja és szegénye, sietett a fölleplezett közoltárhoz, letenni oda áldozatát, még ha ez, a lelkesültség nem számító perczében, mindene lett volna is. És íme, a legjobban értett, legmélyebben átérzett hazafiság ama nagy tényének, örök emlékeül, ősz Dunánk partjain, áll immár, fiatal szépségben de századokra ható erő, ben is, a MAGYAR TUDOMÁNYOS-SÁG DÍSZCSARNOKA; s ünnepélyes megnyitására folyó évi dec. 11-ik napja van kitűzve.

Midőn tehát Akadémiánk ez örömünnepében — mely egyszersmind a nemzeté is — leendő részvétre

mint a hazai tudományosság buzgó és áldozatkész előmozdítóját ezennel meghívni legkedvesb kötelessé-günknek ismerjük: hazafiúi tisztelettel vagyunk

Pesten 1865. nov.

Igazg. tagok. M. Orsök

ad 1138/a
1865

1865.

Előkészítő osztályülések: dec. 6.
Nagy Gyülés napjai dec. 7, 8, 9.
Igazgatósági ülés dec. 10.
Közös megnyitó ülés dec. 11.

A dec. 4-i osztályülés megtartatnik.
A dec. 11-i osztályülés 14-ére tétetik át.

1865/1

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagy Gyula
1865.

431. sz.

Méltóságos Elnök úr!
Tekintetes Közülés!

Hazafiúi örömmel vette az alulirt Igazgatósági tanács a Magyar Tudományos Academia f. é. november 15-éről kelt megtisztelő meghivását palotája megnyitási ünnepélyére.

Ezen ünnepély nem csak az academia családi ünnepélye, hanem országos örömnap, mely a legfényesebb bizonyítékát nyújtja arra, hogy a magyar nemzet nem a művetlen népek közé tartozik, hanem egyike azoknak, melyek a legfényesebben kimutatták, hogy a tudomány értékét felfogni tudják, annak jelentőségétől tiszta ismeretei vannak.

Nehéz idők sulyosodtak a magyar nemzetre, oly idők, melyben vétkül rovatott az, ha valaki magyarnak vallotta magát, nyelve elvolt nyomva, sőt kikiszöbölve a nyilvános életből, de a nép el nem csüggedt sőt ellenkezőleg erősbödött, öntudata felébredt, önbecse feléledt, és él a nemzet, többé meg nem hal.

Kinek érdeme ez? A magyarnak nemzetisége és hazájához ragaszkodása, egy részt, más részt a magyar tudomá-

nyé

nyé, mert ez egyedül ápolta az elhagyott
gyermeket, a' magyar nyelvet, ez nyújtott
vigaszt a' reménytelennek, ez adott támaszt
a' csüggedőnek, a' tudomány mécse világí-
tott a' mostoha időknek zordon éjjelén
és mutatta az utat a' haladásra.

Hogy pedig a' nemzet értette az időjel,
szavát, azt t. i. hogy mely nemzet a' tudomány
tiszteli és annak él, el nem vész, bizonyít-
ja a' mai ünnepély, midőn a' Magyar Tudo-
mányos Academia, a' hazai Tudomány fő-
papjainak egylete, átviszi oltárát saját
templomába, mert a' hajlékhoz, melyet sa-
játának vall, a' nemzet minden osztályu
fiai hordták öszve az anyagot, mindegyik
képessége szerint, az egyik homokot és
téglát, a' másik arany keretcket, bársony
bútorokat, adományokat, melyek habár
különféle becsüek, de egyaránt szükség-
gesek, hogy az egész megfeleljen a' nemzet
méltóságának, és czélja szentségének.

Ezen ünnepélynek jelentősége nyer az
által, hogy egy időbe esik azon tér megnyi-
lásával, melyen a' nemzeti élet szabadon nyil-
vánulhat. Kettős diadalünnep, mely egy-
más mellett ülve a' legnagyobb nemzeti ünne-
pélyt adja, mert a' tudomány és szabadság az
emberiség legnagyobb kincse, a' tökélyesc-
désnek leghatalmasabb emeltyűi.

Mind ezeknél fogva azon ünnepély
melyet a' magyar Akademia f. hó 11-ik ülend
országos ünnepély, melynek alant czím-
zett városi közönség nem csak szellemileg

akar jelen lenni, hanem melyben személye-
sen képviseltetve akar részt venni, mely
czélból küldi Michnay Jenő közs. váltó
ügyvéd és városi főjegyző urat és Dr. Jo-
mány megyei járási orvos és városi kép-
viselő urat.

Fogadja tehát Méltóságos Alel-
nök úr és tt. Közülés ezen városi közön-
ségnek legforróbb hazafiui kivánatait a'
Magyar Tudományos Academia felvirág-
zására és adja az Isten hogy a' magyar
tudományosság tökélyre ép oly páratlan
legyen mint a' magyar nemzet.

Ezzel maradunk kivalo tisztelettel

Méltóságos alelnök úr, s Tekintetes Közülésnek

Cs. Somorján 865. Decbr 7ére tartott képviselői
ülésből

Kiv: Somorja városa
közönsége.

Körgey Sándor
jegyző.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1139
1865

Kiváltság.

Somorja Város Községe
képviselőtestülete Külső.

Méltóságos Gróf Elnök úr!
mélyen tisztelt Uram!

A magy: tudományos Akademia ez évi jogügyleteinek folyamáról van szerencsém következőket jelenteni:

1;) Az Akademiának néhai Gf: Teleky József hagyománya után kivetett bélyegilletéki fizetése alóli felmentetése iránt 6 cs: k: apostoli Felségéhez f. é: Febr: 25-én intézett s Méltóságod által benyujtott folyamodványra még mindeddig nem érkezett le a kir: Leirat. —

2;) Szirmay Istvánné szül: Buday Máriának kötcsönlépő fennmaradt 1900ftos tőketátraléki bírói egyesség folytán szedetteretett be az akademiai pénztárba. —

3;) Frommhold Károlyné Raics Luiza a budai takarékpénztárt útján fizette be a nála kölcsön volt 3000ftnyi tőketartozást járulékaival együtt. —

4;) A még múlt évben csőd alá került Márton Demeter ellen bejelentett 9600ftos tőke s járulékai iránti csődkeresetre megtétettek az észrevételek s erre a válasz még f. é. April hó 9-én adatott be a Heves megyei Szolnoki törvényszéknél – de az Itélet többszöri sürgetésem daczára mindeddig nem közöltetett, mit azonban most nyáron sürgettem. —

5;) Néhai Szebényi Sál szóbeli végrendeleténél fogva az Akademiának hagyott 21000ftból – az Erdélyben uralkodó mostoha körülmények miatt csak 4000ftot lehetett az Akademia részére barátságos útton megmenteni, mely összegből az öröködési adó s egyéb költségek levonatván a fennmaradt 3580ftnyi hátraléki készpénzben fizettetett be az akademiai pénztárba. —

6;)

6.) Sázmándy Lajos az ellene mint néh: idősb Sázmándy Dénes örököfei képviselője ellen 2394 ftnyi tőke s járulékai befizetése iránt Pest megye Törvényéke előtt lefolyt perben hozott elmarasztaló ítéletet felfebbezvén – a per számos szorgalmazásaim daczára csak most terjesztetik föl a kir: Itélő Táblához. –

7.) B. Lo Presti Lajos s neje ellen az 1861. Nov: 1-től évenkénti járó 525 ftnyi életjáradék s járulékai iránt még f. é. Május 27. indított perben hozott elmarasztaló ítélet – a kézbesítésről szóló bizonyítványnak edigibe nem érkezte miatt – nem foganatosíttathatott, mire nézve azonban a Pest megyei alispáni hivatalánál megtettem a szükséges lépéseket. —

8.) Kovács Agoston Ede s Boros Pál, mint néh: Kovács Benedek árvái gyámja ellen 7507 ft 50 kr nyi házbérhátralék iránt nemkülönben Kovács Lajos ellen 3500 ftnyi tőketartozás s járulékai iránt lefolyt két rendbeli perben hozott elmarasztaló ítéletek felfebbezvén, ezen perek csak most terjesztetnek fel a kir: Itélő Táblához – ezen késedelmeskedésnek oka egedül csak abban keresendő, hogy a perfelszereléssel amúgy is túlterhelt elsőbirósági tagok kénytelenek a Cancelláriának egyrendeleténél fogva még perkivonatot is készíteni a kir: táblai előadó urak kényelmére, mi a folyó ügyek sürgősségénél fogva többnyire szabadabb időre halasztatik. —

9.) Lonyay Ananak a Pécseli alapitványból kölcsönkép felvett 7400 ftnyi tőke visszafizetését Lonyay Albert a hitelszálogul lekötött somi birtokrész megvételével magára vállalván, azon tőketartozást a m: földhitel Intézet utján fizesse be járulékaival együtt az akademiai pénztárba. —

10.) Néhai Sáp Vincze által az Akademiának hagyott 400 ftnyi alapitvány mikéntei biztositása iránt Sáp Antal hagyatéki gond- 113.

nokot

gondolat megkeresvén, azon választ nyertem, miszerint a végrendelet jelenleg a hagyatékot tárgyaló Szathmári ügyvédnél lévén annak hiteles másolatját nem küldheti; mit azonban – mihelyest visszakerülend azonnal teljesíteni fogja – az 5% kamat minden év Április havában fog beküldetni. – A hagyomány végre az örökösnek Szathmár megyebeli Apa vagy Szamos telki birtokára lehet betáblázatni – mi most fog elrendeltetni. —

11.) Az akademiai palota adómentességéért még f. é. April havában folyamodtam; – a szükséges adatokat a helybeli adóbizottmánynak bemutattam. —

12.) Az akademiai bérháznak telekkönyvileg a palotától elkülönítését s megbecsültetését elrendeltem. —

13.) Az akademiai bérház után fennmaradt 1662ft 88kr. házbérhátralék befizetésére Méltóságod kegyes meghagyásából Diescher urat felszólítván, alkala be is fizetvén az akademiai pénztárba. —

14.) Bonis Barnabás folyamodványára, melyben boldogult neje szül. Fogarasy Karolina feltételes hagyományának 500ft-tali megváltathatására esedezik – Illak Antal Beregszászi ügyvédet e részben körülményes felvilágosítására megkeresvén azon választ nyertem: miszerint folyamodó ajánlata visszautasításra azon okból, mert nem hihető, hogy a hagyományozó asszonynak vagy szülőinek annyi adóssága s terhe maradt volna hátra, mely azok fölemészthették volna több ezer forintra menő úrbéri kárpótlást is az ingóságok valódi értékét, sőt a feltételesen hagyományozott Illádai 100 hold föld utóörökösödésére is kilátás levén – egy hold földnek értékét csak 60 ftjával is számítva már is 6000ftra rúg, mihez a felajánlott 500ftnyi váltságdíj csekélység, miért is ezen választ a folyamodványnyal együtt ///. alatt

alatt idezárva oly alázatos kéréssel van szerencsém bemutatni:
hogy engem e részben kegyesen utasítani méltóztassék.—

15.) Néhai Rhédey László hagyatéka tárgyában van szerencsém Bosnyákmenyi Elek szathmári ügyvéd Jelentését
2ffs. 2ffs. a. mellékleteivel együtt oly igénytelen nézettel bemutatni:
hogy az a Rhédeyféle számadások vizsgálásával megbízott akademiai pénztári tiszttel és a többi örökösök e részben kiküldött képviselőikkel véleményes Jelentésével végett közlendő lesznek.

16.) Méltóságodnak f. évi. Máj: 6.n költ meghagyásából a velem közlött hátralékosokhoz intézett felszólításaim s sürgetéseim folytán begyült az akademiai palota részére és pedig:

Arad városától		1000ft.
Békés Csaba mezővárosától		1000ft
Buda városától		1000ft
Czegléd városától		1000ft
Csetnek városától		200ft
Eger városától		100ft
Eperjes városától		200ft
Győr városától		400ft
Kassai Casinótól		50ft
Komárom városától		200ft
Körmöcz városától		200ft
Mezőberény városától		110ft
Raizkeve városától		200ft
Szalonta városától		500ft
3ffs. Székesfehérvár városától a	3ffs a. levél szerint	300ft
K. Szeged Casinótól		37ft 50.
ci Szombathely városától		250ft.—

Ellenben

Ellenben

17.) Hajdu Nánás városát . . . . . 750 ft és

Alakó városát . . . . . 1500 ft eránt

be kellett Pest városa Törvényszéke előtt perelnem, mely f. évi Nov: 17 és 18. 65302 és 65304 fk. a. hozott végzéseinél fogva f. é. Dec: 27 és 28 ára tűzte ki tárgyalási határidőül. –

18.) Ellenfeleimnek ugyanazon meghagyásából magán alapítók ellen intézett felszólításaim és sürgalmazásaim folytán következő fizették be az Akademiai palotára fennmaradt hátralékaikat u: m:

B: Dőry Wuhlheur Imre . . . . . 200 ft

Gf Ecz Károly . . . . . 100 ft

Gorove István . . . . . 250 ft

Roppely Julius . . . . . 100 ft

Lonkay Antal . . . . . 90 ft

Kuriányi Ignácz . . . . . 150 ft

Gf Tejachevich Péter . . . . . 500 ft

B: Podmaniczky Armin . . . . . 100 ft.

Ellenben

19.) B: Ambrózy Lajos Ő Exja . . . . . 500 ft

Angyal Lajos . . . . . 60 ft

Bielik Vilmos . . . . . 80 ft

B Duka Mihály . . . . . 500 ft

B: Lo Presti Lajos . . . . . 1800 ft

Lombay Imre . . . . . 300 ft

Orzovenszky Károly . . . . . 30 ft

Prónay István . . . . . 200 ft

Seregi Józsa . . . . . 80 ft

Gf Wenkheim Rudolf . . . . . 1000 ft és

járulékai

jánulékai iránt kérvitelem voltam Pest városa Pécske előtt beperelni, mely a f. é: Novber 11. 13 és 16-n 6530[illegible]. 6530[illegible]. 6530[illegible]–6530[illegible], úgy a 6560[illegible]–6560[illegible] számú hozott végrészeknél fogva részint f. é: Dec: 4. 5. 7. és 8-ikán részint pedig azon hó 27 és 28-án tűzte ki tárgyalási határnapul. —

20-ik A T. Igazgató Tanácsnak még 1863. Jan 14-és 15. napjain tartott gyülésében a kamathátralékosok iránt hozott határozatánál fogva következő részletes kamatfizetőknek mondattak föl az alaptőkék u: m:

a) Pozsony városának a 2000ftnyi tőke a még 1863 Jan: 1-től fennmaradt kamathátralékkal. —

b) Rimaszombat városának 1000ft az 1863. Jan: 1-től hátramaradt kamattal. —

c) Antunovics Józsefnek 100ft a még 1860 Jul: 1-től számítandó kamathátralékkal. —

d) Bottka Mihálynak 200ft az 1860 Jepr: 1-től fogva hátralékban maradt kamattal. —

e) Hertelendy Kálmánnak 500ft az 1864 Jan: 1-től fennmaradt kamathátralékkal. —

f) Ház Imrének 300ft az 1863. Jan: 1-től számítandó Kamathátralékkal. —

g: Razinczy Andrásnak 200ft az 1864. Jan 1-től hátralékban maradt kamattal. —

h) Mariássy Bélának 500ft a még 1860 Máj 22-től fennmaradt kamathátralékkal. ——

i) Simonffy Kálmánnak 105ft a még 1857. Jun 2-tól számítandó kamathátralékkal. ——

k) Szentiványi Bogoménak 2100ft az 1862 Nov: 1-től fennmaradt Kamathátralékkal. ——

l)

b:) ifj: Szirmay Tálnak 400ft az 1860. febr 4. től hátralékban maradt kamatokkal. —

m:) Arad városának 500ftos tőke, és

n:) Békés városának a még fennmaradt 100ftos tőke 12ft Kamathátralékkal. —

Midőn tehát eddigi működésemről számot adok további kegyes utasításait kikérvén, mély tisztelettel maradok

Méltóságodnak

Pest 1865. Dec. 2. án

alázatos szolgája

Sinka Károly

makói főjegyző

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1140
1865

1865

Méltóságos

Gróf Dessewffy Emil

Úrnak

a magy: tudom: Akademia

Elnökének

Titkári Jelentése

Hunka Józsefnek

magy: akademiai Ügyésznek

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

ez évi működéséről. –